

GLASILO
POŽEŠKE BISKUPIJE

Zajedništvo

POŽEGA, PROSINAC 2016. ■ GODIŠTE X. ■ BROJ 64 ■ ISSN 1846-4076

BISKUPOVA BOŽIČNA PORUKA

DOGAĐAJNICA

Slavlje završetka Izvanrednog jubileja milosrđa u Požegi

Spomen 25. obljetnice stradanja Voćina i ubojstva 47 civila

Svečanost zahvale Bogu u Voćinu za nove blaženike Hrvate

Skupština biskupa Đakovačko-osječke metropolije u Požegi

Svetkovina Bezgrješnog Začeca BDM u Novoj Gradiški

Biskup posjetio samostan sestara klarisa u Požegi

U Bokšiću proslavljena 90. obljetnice župe

Spomendan bl. Jule Ivanišević u njezinoj rodnoj župi

ŽIVOT MLADIH

Djeca iz požeške udruge »MI« u Katedrali proslavila sv. Nikolu

IZ NAŠEG CARITASA

Pismo biskupa Škvorčevića vjernicima prigodom Nedjelje Caritasa

Biskup pohodio prognaničko naselje Kovačevac

BRAĆA NAŠA POTREBITA

Obitelj Hlebec iz Skenderovaca ostala bez krova nad glavom

DUHOVNI KUTAK

Piše: Josip Krpeljević

*Sretan 20. Božić
u Požeškoj biskupiji!*

»Tijelo je moje – za život svijeta«

(Iv 6,51)

Časna braćo svećenici i đakoni, poštovani redovnici i redovnice, cijenjeni bogoslovi, sjemeništarci i vjeroučitelji, dragi vjernici.

Tijelo je moje – za život svijeta (Iv 6,51). U svjetlu ovih Isusovih riječi od srca vam čestitam dvadeseti Božić Požeške biskupije. Upravo je Božić bio prva velika svetkovina koju smo slavili nakon uspostave naše Biskupije, 27. rujna 1997. godine. U svojoj Poruci, između ostalog sam tada napisao da se „Sin Božji svojim utjelovljenjem ‘na neki način sjedinio sa svakim čovjekom’ (GS 22)“. Poslužio sam se riječima Pastoralne konstitucije o Crkvi u suvremenom svijetu *Radost i nada* Drugog vatikanskog sabora, kojoj je dao nemali doprinos tadašnji krakovski nadbiskup kardinal Karol Wojtyła, a od 1978. papa Ivan Pavao II., sveti utemeljitelj naše Biskupije. Kao glavni zadatak požeške mjesne Crkve na početku njezina povijesnog hoda naznačio sam »zauzimanje za čovjeka kao vrhovnu vrijednost na ovoj zemlji, za koju je Sin Božji krvavo položio sebe u smrt«.

Dvadeseti Božić Požeške biskupije u znaku tijela i kruha

1 Svetkovinu Isusova rođenja slavimo danas u drugačijim okolnostima nego li su bile prije dvadeset godina, ali je ostao isti zadatak koji smo tada preuzeli: nastojanje oko ostvarivanja čovjeka po Božjem naumu. U vrijeme dok mnogi ljudi, napose mladi napuštaju Slavoniju u potrazi za kruhom, jer u svojoj domovini nemaju radnog mjesta, a drugi oskudijevaju pokatkad i u najpotrebnijem, želio bih se s vama ovog Božića u pripravi za naš Treći biskupijski euharistijski kongres zaustaviti

pred pitanjem ljudskog dostojanstva. Ono je povezano s kruhom i tijelom, koji imaju dublje dimenzije od materijalnih, a na koje nas je upozorio Isus kad je rekao: „Ja sam kruh živi koji je s neba sišao. Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek. Kruh koji ću ja dati, tijelo je moje – za život svijeta“ (Iv 6,51). Razlog izbora spomenutih tema za naše božićno razmišljanje pronašao sam u činjenici da se Isusovo rođenje zbilo u gradu Betlehemu, što prevedeno na hrvatski znači „kuća kruha“ a sv. Ivan Evangelist opisuje ga kao događaj tijela: „I Riječ tijelom postade i nastani se među nama“ (Iv 1,24).

Božić sa sv. Ivanom Pavlom II., utemeljiteljem Požeške biskupije

2 Sveti utemeljitelj naše Biskupije, papa Ivan Pavao II., bio je zauzeti promicatelj dostojanstva ljudske osobe u suvremenom svijetu, napose ljudskog tijela, te smatram prikladnim da nam on danas o tome progovori u temeljnim naznakama. O značenju ljudskog tijela on je naučavao iz Božje objave, tumačio je na temelju drevnog patrističkog načela po kojem je ono *stožer spasenja* (»caro salutis cardo«, Tertulijan). Tijelo nije samo biološki podatak, nego Božja stvorena datost u kojoj se očituje jedinstvena i neponovljiva ljudska osoba. Po njem smo na tragu Onoga koji ga je stvorio, tijelo ga otkriva, za njega svjedoči, na svoj način njegovu nevidljivu stvarnost čini vidljivom. Kazati *tijelo*, znači reći *osoba* u njezinoj cjelovitosti, jer čovjek ne samo da ima tijelo, nego on *jest* tijelo. Ljudska osoba se tijelom uprisutnjuje na nekom mjestu, prebiva u svijetu, stavlja se u odnos prema drugima, komunicira s njima. Tijelo svjedoči i krhkost ljudskog stvorenja. Štoviše, Sveto pismo rabi za tijelo i naziv pūt – meso, promatrajući ga u dimenziji zarobljenosti požudom, grijehom i smrću. Po njemu je čovjek puteno biće, potrebno otkupljenja, uskrsne preobrazbe, odijevanja u neraspodljivost. Jedinstvo između čovjekova tjelesnog i duhovnog podatka nije tek neko teoretsko pitanje, nego stvarnost upisana u naše vlastito iskustvo.

Dostojanstvo ljudskog tijela i euharistijsko tijelo Kristovo

3 Sve navedeno ima posebno značenje za Isusa Krista, božansku osobu, koja je utjelovljenjem postala jedno s ljudskim tijelom, da bi poslužila Božjem naumu o čovjekovu oslobođenju od grijeha i smrti, uskrsnuću tijela. Izazovna je činjenica da je Bog za put i sredstvo našega punog očovječenja u Isusu Kristu izabrao pravo ljudsko tijelo. Sam Isus veli: „...tijelo si mi pripravio (...) – ‘Evo dolazim (...) vršiti, Bože, volju tvoju’“ (Hebr 10,6-7). Ono jedinstvo koje susrećemo između božanske osobe i Isusova tijela očituje se na svoj način i u njegovu euharistijskom tijelu. Isus, razlomivši kruh na posljednjoj večeri kaže: »Ovo je tijelo moje« (usp. Mt 26,26; Mk 14,22). Sveti Luka navodi širu verziju: „Ovo je tijelo moje koje se za vas predaje“ (Lk 22,19). Sveti Pavao, donoseći najstariji tekst izvještaja posljednje večere, bilježi: „Ovo je tijelo moje – za vas“ (1 Kor 11,24). Isus u svim navedenim tekstovima svjedoči kako je on na sakramentalan način, snagom Duha Svetoga u tom kruhu prisu-

Sveti utemeljitelj naše Biskupije, papa Ivan Pavao II., bio je zauzeti promicatelj dostojanstva ljudske osobe u suvremenom svijetu, napose ljudskog tijela, te smatram prikladnim da nam on danas o tome progovori u temeljnim naznakama. O značenju ljudskog tijela on je naučavao iz Božje objave, tumačio je na temelju drevnog patrističkog načela po kojem je ono stožer spasenja (»caro salutis cardo«, Tertulijan).

Dok se u pripravi za naš Treći euharistijski kongres o 20. obljetnici uspostave Požeške biskupije klanjamo Isusovu euharistijskom tijelu, trudimo se istovremeno iskazivati poštovanje svakom ljudskom tijelu, zauzimajući se za ono što promiče dostojanstvo osobe od njezina naravnog začeca do prirodne smrti, u braku i obitelji, odgoju i obrazovanju, na radnom mjestu, u brizi za zdravlje, pomoći starima, siromašnima i osamljenima.

tan među nama cjelovitošću svoje osobe i žrtve ljubavi kojom je za nas išao u smrt da bi je pobijedio, i da nas u euharistiji hrani snagom njegova „za nas“, jačega od smrti. Tko blaguje njegovo tijelo postaje jedno s njime i u njemu jedno s drugim blagovateljima, te oni tvore jedno Isusovo tijelo koje je Crkva. „Budući da je jedan kruh, jedno smo tijelo mi mnogi; ta svi smo dionici jednoga kruha“ (1 Kor 10,17), uvjerava sv. Pavao. Na taj način po riječi sv. Augustina postajemo ono što blagujemo, ishranjeni istinskim kruhom za život svijeta.

Bračno i euharistijsko zajedništvo

4 Želio bih pored spomenutog kratko još podsjetiti i na ono što naš sveti Utemeljitelj, povezano s kruhom i tijelom, naučava o braku i obitelji. On ne propušta ista-

knuti kako je Bog stvoritelj u ljudsko tijelo upisao poziv na ljubav, te je brak između muškarca i žene odgovor na taj poziv. Ljudska tjelesnost ovdje na zemlji ima svoje duboko značenja u bračnom sjedinjenju između muške i ženske osobe, utemeljenom na ljubavi, darovateljici života. Ispunja se tako Stvoriteljeva riječ na početku: „I bit će njih dvoje jedno tijelo“ (Post 2,24). No, najdublje tjelesno sjedinjenje vjernika s Kristom zbiva se u sakramentu svetog krštenja. Ono ima svoj vrhunac u svetoj pričesti, po kojoj postajemo jedno njegovo tijelo. Kršćanski brak je savez dviju krštenih osoba koje sakramentalno očituju odnos između Krista i Crkve, njegova tijela ta u euharistiji crpe snagu za ostvarivanje punog dostojanstva i smisla ljudske tjelesnosti po Božjem naumu.

Tijelo nije samo biološki podatak, nego Božja stvorena datost u kojoj se očituje jedinstvena i neponovljiva ljudska osoba. Po njem smo na tragu Onoga koji ga je stvorio, tijelo ga otkriva, za njega svjedoči, na svoj način njegovu nevidljivu stvarnost čini vidljivom. Kazati tijelo, znači reći osoba u njezinoj cjelovitosti, jer čovjek ne samo da ima tijelo, nego on jest tijelo. Ljudska osoba se tijelom uprisutnjuje na nekom mjestu, prebiva u svijetu, stavlja se u odnos prema drugima, komunicira s njima. Tijelo svjedoči i krhkost ljudskog stvorenja.

Promicanje ljudskog dostojanstva u hrvatskom društvu

5 Draga braćo i sestre. Božić nas potiče da promičemo i štitimo u našem hrvatskom društvu ljudsko dostojanstvo po Božjem naumu. Ono je ugroženo onim suvremenim pristupom čovjeku, koji jednostrano u njegovu tijelu vidi puku biološku datost, materijal kojim on može raspolažati po svom nahodenju, od početka do svršetka njegova života. Stavlja se u pitanje čovjekovo dostojanstvo i onda kad se širi *kult tjelesnosti*, odvajajući spolnost od osobe i ljubavi, svodeći je na zadovoljenje putenih nagnuća i užitka. Ne služe punom ljudskom dostojanstvu zakonodavci koji na temelju materijalističkog, redukcionističkog poimanje tijela, ozakonjuju zahvate na njemu, od pobačaja, preko različitih oblika bioinženjeringa, do eutanazije. Oduzima se dostojanstvo onim ljudima kojima nije osigurano radno mjesto, koji za svoj rad ne primaju plaću, ne mogu uzdržavati obiteljni prihodom što ga dobivaju, ili živjeti od mirvine koju primaju.

Kršćanin pred tim stanjem čovjeka ne može ostati ravnodušan, nego je pozvan na različite načine svjedočiti što je Božji naum o čovjeku i njegovu dostojanstvu u Isusu Kristu. Dok se u pripravi za naš Treći euharistijski kongres o 20. obljetnici uspostave Požeške biskupije klanjamo Isusovu euharistijskom tijelu, trudimo se istovremeno iskazivati poštovanje svakom ljudskom tijelu, zauzimajući se za ono što promiče dostojanstvo osobe od njezina naravnog začeca do prirodne smrti, u braku i obitelji, odgoju i obrazovanju, na radnom mjestu, u brizi za zdravlje, pomoći starima, siromašnima i osamljenima.

Molim da vas Isus tijekom 2017. godine u svim vašim tjelesnim slabostima ispunja svojom snagom. Zazivam na vas Božji blagoslov te sve srdačno u Gospodinu pozdravljam – vaš biskup

+ Antun Škvorčević

• Antun Škvorčević

SLAVLJE ZAVRŠETKA IZVANREDNOG JUBILEJA MILOSRDA U POŽEGI

Dajmo Božjem milosrđu središnje mjesto u vjerničkom životu i nakon jubilejske godine

Piše i snimio: Ivan Ereiz

Biskup Antun Škvorčević u zajedništvu s više od trideset svećenika predvodio je 19. studenog u požeškoj Katedrali slavlje završetka Izvanrednog jubileja milosrđa, na kojem su sudjelovali članovi župnih crkvenih zborova, pristigli na svoj redoviti godišnji susret prigodom blagdana njihove zaštitnice sv. Cecilije. Pridružili su im se i predstavnici župnih pastoralnih vijeća.

Na početku euharistijskog slavlja biskup je pozdravio nazočne rekavši da danas kao predstavnici Požeške biskupije u našoj Katedrali želimo Bogu zahvaliti za dar Izvanrednog jubileja milosrđa i za sve milosti koje smo tijekom toga vremena primili. Zahvalio je okupljenim pjevačima za njihovo služenje Božjem milosrđu koje se slavi u svetoj misi, rekavši da oni svojim pjevanjem pomažu da ono što snažnije ude u živote vjernika.

Važnost zahvaljivanja

U homiliji je čestitao članovima crkvenih zborova blagdan sv. Cecilije, spomenuvši znakovitost njihova sudjelovanja na slavlju završetka Godine milosrđa koje sabire u jedno sve ono što su molitvom, pjesmom i životom nastojali očitovati u svojim župama tijekom Izvanrednog jubileja milosrđa,

mного više nego li samo tjelesno zdravlje, kojim su se zadovoljila ostala deveterica, a to je duboka povezanost po vjeri s Onim koji ga snagom božanskog milosrđa i praštanja može osloboditi od duhovne gube, zloće, sebičnosti, pokvarenosti, grijeha i otvoriti mu život preko groba, u vječnosti. Upozorio je na napast da i mi na svršetku Godine milosrđa budemo raspoložena deveterice gubavaca, smatrajući da nam je dovoljno ono što smo od Boga primili na oprosnim hodočašćima i u svojim župama, i što smo učinili djelima milosrđa. Kazao je da je svrha Izvanrednog jubileja bila prvenstveno u tom da se kroz obnovljenu i učvršćenu vjeru još dublje ukorijenimo u Isusa Krista koji nas kao pobjednik nad smrću može uvesti u puninu života za koju smo stvoreni i da u toj povezanosti s njime trajno živimo.

Kvaliteta srca

Ustvrdio je potom da sv. Pavao u naviještenom ulomku iz Poslanice Kološanima predstavlja naslovnicima konkretan model života, utemeljivati na onome što je Bog za nas ostvario u Isusu Kristu, u kojem smo postali izabranici Božji, sveti i ljubljani. Spomenuo je da je to najviše dostojanstvo koje nam je Bog darovao i da se valja oduprijeti proširenom mentalitetu koji svodi čovjeka isključivo na ono što on sam sebi može dodijeliti. Rekao je kako nas sv. Pavao poziva da na taj dar Božji odgovorimo životom po srcu zaodjenutim u milosrđe. Potaknut Apostolovim riječima biskup je kazao da je milosrđe kvaliteta srca. Podsjetio je da se u suvremenom potrošačkom društvu posvećuje veliku pozornost kvaliteti hrane, osobito aktualnoj ovih dana na-

kon pojave trovanja salmonelom, kvaliteti okoliša, gospodarske proizvodnje, zdravlja, ali da je najvažnija kvaliteta srca. Naglasio je da milosrđe pripada kvaliteti srca, štoviše da je ono moć srca, koja se očituje najvećma praštanjem. Pozvao je nazočne da se ne predaju nemoći sebičnosti, nego opredijele za moć praštanja. Istaknuo je da sve ono što sv. Pavao pripisuje zaodjenutosti srca milosrdem – dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost, podnošenje jednih drugih u praštanju, ljubav – jesu duhovne vrijednosti koje se ne mogu poput kakve robe metrom izmjeriti ni vagom izvagati niti u trgovini kupiti te da nas je papa Franjo proglašenjem Izvanrednog jubileja milosrđa želio podsjetiti na njihovu važnost u kršćanskom životu i pozvati da se izdignemo iznad matarijalističko-konzumističkog modela koji dominira u suvremenom društvu.

Kako postati mudar?

Biskup je k tome dodao kako je i zahvaljivanje kvaliteta srca. Upozorio je kako se u drugom dijelu naviještenog ulomka iz Poslanice Kološanima nazire struktura euharistijskog slavlja, istaknuvši da grčka riječ „eu-haristia“ prevedena na hrvatski jezik znači „dobro zahvaljivanje – najbolje zahvaljivanje“. Naziremo službu Riječi u Pavlovoj tvrdnji kako valja slušati Božju Riječ da ona u svem bogatstvu boravi u vjerničkom srcu, da se njome treba poučavati i urazumljivati kako bismo postali mudrim ljudima. Kazao je pjevačima da je po apostolu njihovo mjesto važno u euharistijskom slavlju jer psalmima, hvalospjevima, duhovnim pjesmama valja od srca

Na svršetku misnog slavlja svi nazočni još su posljednji puta zajedno izmolili molitvu pape Franje u Godini milosrđa te otpjevali himan »Tebe Boga hvalimo«. Potom je biskup kazao da će nova brončana vrata, postavljena nedavno na ulazu u Katedralu ostati podsjetnik na Godinu milosrđa i na sve ono što nam je Bog u njoj darovao, a mi otvorena srca primali, ali da će ona biti i trajni poticaj da uvijek s istim raspoloženjem vjere pristupamo Bogu, izvoru svakoga dobra. Zahvalio je svim sudionicima ovog slavlja i na sve njih zazvao Božji blagoslov.

pjevati hvale Bogu. Definirao je zahvalnost kao posebni oblik izraza duhovne povezanosti obdarenoga i darovatelja te da nas svi darovi Božji upućuju na važnost naše vjerničke povezanosti s njime, što je naglasio Isus u pohvali Samarijanca koji se vratio dati hvalu Bogu. Ustvrdio je da vjera i zahvalnost uvijek idu zajedno i da one imaju posebno očitovanje u euharistijskom slavlju. U navedenom kontekstu spomenuo je kako neki pjevači danas nisu došli na njihov susret u Požegu jer ove godine nisu na programu bili predviđeni nastupi pojedinih zborova te je pozvao nazočne da se odupru napasti pjevati za vlastite potrebe, samo da ih drugi čuju i vide, nego da to čine na Božju hvalu i slavu. Još je dodao da završetak ulomka iz Poslanice Kološanima upućuje na to da iz euharistijskog slavlja proizlazi snaga i poslanje da sve ono što u životu radimo bude na slavu Božju. Zaključio je kako je predstavljeni model života vrijedan naše pozornosti na

svršetku Izvanrednog jubileja milosrđa i nastojanja oko ostvarivanja. Završavajući homiliju uputio je molitvu sv. Ceciliji za nazočne članove župnih zborova da pjevaju na Božju hvalu i slavu, a Isusovoj Majci povjerio da svojim zagovorom pomogne kako nam Izvanredni jubilej milosrđa ne bi trajao samo godinu dana, nego cijeloga života.

Na svršetku misnog slavlja svi nazočni još su posljednji puta zajedno izmolili molitvu pape Franje u Godini milosrđa te otpjevali himan »Tebe Boga hvalimo«. Potom je biskup kazao da će nova brončana vrata, postavljena nedavno na ulazu u Katedralu ostati podsjetnik na Godinu milosrđa i na sve ono što nam je Bog u njoj darovao, a mi otvorena srca primali, ali da će ona biti i trajni poticaj da uvijek s istim raspoloženjem vjere pristupamo Bogu, izvoru svakoga dobra. Zahvalio je svim sudionicima ovog slavlja i na sve njih zazvao Božji blagoslov.

Susret članova župnih crkvenih zborova u Požegi prigodom završetka Izvanrednog jubileja milosrđa

Ovogaodišnji susret članova župnih crkvenih zborova prigodom blagdana sv. Cecilije, zaštitnice crkvene glazbe, održan je u Požegi 19. studenoga. U Dvorani sv. Terezije Avilske okupili su se predstavnici župnih crkvenih zborova, iz Pleternice Župa sv. Nikole Biskupa, Nove Gradiške Župa Bezgrješnog začeca BDM, Novske Župa sv. Luke Evanđelista, Buka Župa Sv. Jurja Mučenika, Podgorača Župa sv. Nikole Biskupa, Davora Župa Marije Kraljice i sv. Juraja Mučenika, Lipovljana Župa sv. Josipa, Našica Župa sv. Antuna Padovanskog, Orahovice Župa Našašća Svetog Križa, Požege Župa sv. Terezije Avilske, Župa sv. Leopolda Mandića i Župa Duha Svetoga, Slatine Župa sv. Josipa, Stražemana Župa sv. Mihaela Arkandela i članovi Katedralnog zbora.

Na početku susreta predstojnik Katehetskog ureda Požeške biskupije Robert Mokri predvodio je molitvu, pozdravio sve prisutne i predstavio predavače. U prvom predavanju Mario Večerić, katedralni orguljaš i zborovođa, posvijestio je ulogu zbora i njihovih voditelja u liturgiji. Upozorio je na neke pogreške koje se čine, iznio nekoliko pozitivnih primjera djelovanja te potaknuo na ispravan stav i raspoloženje svih članova zbora tijekom sve-

te mise. Drugo predavanje je održala Ljuba Šolić, profesorica glazbene kulture u Katoličkoj osnovnoj školi u Požegi. Članove crkvenih zborova podsjetila je što je to gregorijanski koral i na koji način se izvodi u liturgiji. Uz tehničku pomoć Marija Večerića na velikom broju primjera pokazala je koji su to gregorijanski koralni koji se u našim crkvama najčešće izvode te koje se greške pritom najčešće čine. Naglasila je važnost voditelja zbora i dobre pripreme koja se čini upjevanjem kako bi gregorijanski koral bio ispravno izveden te poslužio svrsi zbog koje se i izvodi. Pohvalivši trud članova crkvenih zborova istaknula je da su svaki put pozvani biti malo bolji u onome što rade, s čime su se svi složili. Na samom kraju uključila je članove zborova i njihove voditelje u kratku radionicu, i na primjeru adventskog kora-

la *Sa silnim glasom proroci* pokazala kako se valja pripremiti i dobro uvježbavati da bi izvedba koralna bila što bolja.

Susret je završio euharistijskim slavljem u Katedrali koje je predvodio požeški biskup msgr. Antun Škvorčević i kojim je zaključen Izvanredni jubilej milosrđa u Požeškoj biskupiji.

SPOMEN 25. OBLJETNICE STRADANJA VOĆINA I UBOJSTVA 47 CIVILA

Gesta oprosta suobličuje nas s Isusom koji na križu moli za svoje progonitelje

Piše: Marijan Pavelić • Snimio: Miroslav Paulić

Povodom 25. obljetnice razaranja Voćina, rušenja crkve te ubojstva 47 nekućanih civila, 13. prosinca održano je hodočašće u to svetište kojem su se pridružili po osmi puta hrvatskih branitelji, hrvatska vojska i policija u organizaciji Virovitičko-podravskoga HVIDRE pod vodstvom predsjednika Nenada Križića, te rodbina voćinskih žrtava i poginulih branitelja. Na hodočašću je, uz domaćeg biskupa Antuna Škvorčevića, sudjelovao đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić, bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak, vojni biskup Jure Bogdan, generalni tajnik Hrvatske biskupske konferencije Enzo Rodin, izaslanik njezina predsjednika Željaka Puljića, zamjenik generalnog tajnika Fabijan Svalina te četrdesetak svećenika iz svih dijelova Požeške biskupije, redovnici i đakoni, bogoslovi i svećenički aspiranti, učenici katoličkih gimnazija u Požegi i Virovitici te djeca Osnovne škole u Voćinu. Među nazočnim javnim dužnosnicima bio je dr. Mate Granić, izaslanik predsjednice

Biskup Škvorčević je podsjetio da je uz Vukovar i Škabrnju, Voćin sa svojih 47 ljudi, ubijenih glavnim dijelom na današnji dan 1991. godine, jedno od mjesta najtežih stradanja u Domovinskom ratu. Kazao je da „dok tražimo jednaku pravdu za sve žrtve, pripadnike bilo kojeg naroda i vjere, ne želimo na ovom hodočašću zbog dostojanstva samih žrtava i čistoće spomena na njih podržavati u srcu osjećaje mržnje ili osvete, nego moliti za slobodu u našim dušama od diktata zla“.

Republike Hrvatske, Tomislav Žagar, izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora, ministar hrvatskih branitelja, Tomo Medved, izaslanik ministra obrane, Zoran Piličić, izaslanik ministra unutarnjih poslova, Mirko Kostelac te predstavnici lokalnih vlasti.

Jednaka pravda za sve

Program hodočašća započeo je kod prostrijeljenog križa na brijegu iznad crkve zvanom Prebenda gdje je pokorničko-molitveni dio predvodio biskup Škvorčević. Pozdravljajući sve okupljene, biskupe, svećenike, rodbinu poginulih Voćinčana i hrvatskih branitelja, predstavnike vojske i policije te predstavnike javnih vlasti, podsjetio je da je uz Vukovar i Škabrnju, Voćin sa svojih 47 ljudi, ubijenih

glavnim dijelom na današnji dan 1991. godine, jedno od mjesta najtežih stradanja u Domovinskom ratu. Pored toga, spomenuo se i dvadesetak nekućanih civila ubijenih u nedalekom Četekovcu, Balincima, Čojlugu i Kusonjama te zatočenika u logoru Bučje koji uz voćinske žrtve svjedoče kako je na prostoru zapadne Slavonije zlo ostavilo teške tragove. Kazao je da „dok tražimo jednaku pravdu za sve žrtve, pripadnike bilo kojeg naroda i vjere, ne želimo na ovom hodočašću zbog dostojanstva samih žrtava i čistoće spomena na njih podržavati u srcu osjećaje mržnje ili osvete, nego moliti za slobodu u našim dušama od diktata zla“. Slijedila je pokornička procesija od Prebende do liturgijskog prostora na otvorenom pokraj svetišta gdje je postavljen memorijal voćinskim žrtvama „U Majčinu naručju“ pred kojim su se zaustavili svi hodočasnici.

Majčinska ljubav

Biskup Škvorčević je protumačio značenje tog spomenika koji svjedoči kako o nama i našoj nedavnoj prošlosti nema zadnju riječ razorna mržnja, nego ljubav graditeljica: „Ovaj memorijal stavlja pred oči potresnu sliku Isusa, skinuta s križa, čije tijelo izraženo neprijateljskom mržnjom i okrutnošću u svoje naručje prima njegova Presveta Majka Marija. Ona je svojim suosjećajnim srcem ovdje u voćinskom svetištu tijekom više stoljeća primala i majčinskom ljubavlju liječila mnoge naše hrvatske rane. Duboko vjerujem da je u svoje naručje primila i nekućane voćinske žrtve, sve poginule u Domovinskom ratu, združila ih s patnjama svoga Sina, povjerila ih pobjedničkoj snazi njegove ljubavi koja je moćna darovati im puninu života i mir u Božjoj vječnosti.“ Potom je prigodnim recitalom „Duše su pravednika u ruci Božjoj“, iz pera trajnog đakona Zdravka Tidla i pod njegovim vod-

stvom, odana počast ubijenim voćinskim žrtvama. Spomenuto je svih 47 imena ubijenih voćinskih stradalnika prilikom čega su djeca oko Memorijala postavila jednako toliko upaljenih lampiona, a biskup Škvorčević položio vijenac. Zazvonila su sva zvona voćinskog svetišta u počast žrtvama, a svi nazočni krenuli su u crkvu gdje je požeški biskup uputio tri pozdrava liku Gospe Voćinske dok su nazočni odgovarali poklikom „Blažena ti što povjerova“. Nadbiskup Hranić je potpredvodio euharistijsko slavlje u spomen voćinskih žrtava.

Milosrđe i oprost

Nadbiskup je u homiliji podsjetio na trajnu Božju prisutnost među nama, kazavši „da je Bog po utjelovljenju svojega Sina ušao u našu ljudsku povijest, da se u tamnoj belehemskoj noći i u voćinskom mraku zla pojavilo 'svjetlo svijeta' i da je svjetlo Božjeg utjelovljenja preobrazilo tamu čovjekova zla, nasilja i grijeha“. Zatim se osvrnuo na prvo čitanje proroka Sefanije čija riječ zahvaća puno dublje ispod religioznih motiva ljudskih postupaka te ide do same ljudske naravi podsjećajući da „svakog čovjeka, priznao on to javno ili ne, progona glas njegove savjesti“ te se u tom smislu ima potrebu osloboditi od srama zla koje je nanio drugima. Istaknuo je kako čovjek iako u tim trenucima nema hrabrosti priznati pred drugima pogrešku, on ustvari

vapi za milosrđem i opraštenjem. Povezao je to nadbiskup i s primjerom čovjeka koji je imao dva sina, iz evanđeoskog odlomka. S jedne strane imamo sina koji je nestašan, drzak i tvrdoglav, nije ni čuo ni razmislio o očevoj molbi, ali se kasnije tiho pokajao, predomislio i izvršio volju očevu te s druge strane imamo sina koji je na riječi vrlo uglađen, ali se iza te uglađenosti vanjštine krije laž i neposluš. Naglasio je kako nam njihovi primjeri posvjedočuju da smo u svakodnevnom životu pozvani neosuđivati ili odbacivati prebrzo nikoga već svakome dopustiti da sazrijeva i raste, odnosno da ne osuđujemo nekoga samo na temelju vanjštine. Tim primjerom želio je naglasiti i mogućnost obraćenja i onih koji su u Voćinu okrvavili svoje ruke, masakrirali 47 nevinih ljudi i minirali Gospino svetište, da je moguće obraćenje onih koji su htjeli Hrvatsku raskomadati. Podsjetio je hrvatske branitelje

Na svršetku euharistijskog slavlja biskup Škvorčević je pred likom Gospe Voćinske predvodio molitvu za Domovinu u kojoj je Isusovoj Majci povjerio voćinske žrtve, kao i žrtvu naših branitelja i hrvatsku slobodu te zamolio da voditelji javnih poslova oslušuju vrijednosti Boga i čovjeka, da se za njih zauzimaju u svom djelovanju. Zahvalio je đakovačko-osječkom nadbiskupu Đuri i drugim nazočnim biskupima za sudjelovanje u ovom slavlju te za iskazanu blizinu u trenucima kada svjedočimo pažnju onima koje ne smijemo zaboraviti.

i sve druge hodočasnike da je gesta oprosta suobličuje nas s Isusom koji na križu moli za svoje progonitelje. Gesta je to odustajanja od osvete i unutarnje ozdravljenje od proživljenog nasilja i zla. Na kraju homilije, nadbiskup je pozvao da zamolimo Blaženu Djevicu Mariju da nas sve primi u svoje Majčinsko naručje te nam izmoli kod svoga Sina dar istinske slobode i spasenja.

Molitva za branitelje

Na svršetku euharistijskog slavlja biskup Škvorčević je pred likom Gospe Voćinske predvodio molitvu za Domovinu u kojoj je Isusovoj Majci povjerio voćinske žrtve, kao i žrtvu naših branitelja i hrvatsku slobodu te zamolio da voditelji javnih poslova oslušuju vrijednosti Boga i čovjeka, da se za njih zauzimaju u svom djelovanju. Zahvalio je đakovačko-osječkom nadbiskupu Đuri i drugim nazočnim biskupima za sudjelovanje u ovom slavlju te za iskazanu blizinu u trenucima kada svjedočimo pažnju onima koje ne smijemo zaboraviti. Zahvalio je i svim sudionicima hodočašća što su svojim molitvama za voćinske žrtve postali dionicima duhovnog zajedništva prošlosti i sadašnjosti, osobito organizatorima na čelu s predsjednikom HVIDRE Županije virovitičko-podravskoga Nenadu Križiću za uloženi trud te svim braniteljima, obiteljima branitelja i hodočascima.

SVEČANOST ZAHVALE BOGU U VOĆINU ZA NOVE BLAŽENIKE HRVATE

Novi hrvatski blaženici poseban su dar ovog milosnog vremena

Piše i snimio: Ivan Ereiz

Na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenoga, 20. studenoga požeški biskup Antun Škvorčević u svetištu Majke Božje u Voćinu predvodio je zahvalno euharistijsko slavlje za dvojicu novih hrvatskih blaženika Antona Muzića iz Letnice i fra Serafina Glasnovića Kodića iz Janjeva. S njim su koncelebrirali svećenici podrijetlom iz Letnice, Filip Vicić, Mato Tomić i Lovro Perić te voćinski župnik Mladen Štvin. U svečanoj ulaznoj procesiji Filip Vicić je unio u crkvu relikviju bl. Antona koja je postavljena na posebno mjesto ispred njegove slike te su mu djeca odjevena u letničke narodne nošnje uputila pohvalu.

Poseban dar

U pozdravu biskup je istaknuo kako je bl. Anton Muzić po djeliću svojih zemnih ostataka stigao u Voćin među svoje, koji su ova-mo doselili 1992. godine i kako će nam on na taj način svjedočiti da je Bog u njegovu prolaznom i smrtnom tijelu snagom svoga Duha ostvario djelo vjernosti do mučeništva. Podsjećajući na završetak Izvanrednog jubileja milosrđa na čijem su početku i u voćinskom svetištu bila otvorena sveta vrata, biskup je kazao da su novi hrvatski blaženici poseban dar ovog milosnog vremena te da ima duboko značenje naša zahvalnost Bogu za njihovo uzdignuće na oltar upravo na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenoga jer su oni i u mučeništvu klicali „Živio Krist Kralj“ te položili živote za njega. Spomenuo je kako je bl. Anton duhovno izrastao u svetištu Gospe Letničke a da mu želimo iskazivati svoje štovanje u svetištu Gospe Voćinske. Zaključio je: »Sabirem zajedno s vama dušu pred velikom Božjom činjenicom da je Isus Krist, Sin Očev postao čovjekom da bi za nas položio svoj život i pobijedio zlo i smrt, i tako postao našim Gospodinom, a naši mu blaženici posvjedočili vjernost mučeništvom«.

Homiliju je biskup započeo pitanjem nazočnima na čemu ili u kome grade svoj život, u čemu ili u kome vide smisao svog postojanja. Rekao je kako nam svetkovina

Krista Kralja doziva u svijest vjeru Crkve da svijet i čovjek u njemu nisu neke slučajne stvarnosti za koje se ne zna gdje će i kako završiti, nego su oni djelo Božjeg nauma i u njemu imaju svoje dovršenje i smisao. Ustvrđio je da je stvorenje napose čovjek ranjen zlom, ali da je Otac Bog ljubavi koji šalje Sina da postavši čovjekom snagom njegove ljubavi ude uranjeni svijet da čovjeka izbavi iz začaranog kruga osuđenosti na smrt, što nije moguće postići znanstvenim, gospodarskim ili nekim drugim ljudskim putem.

Kazao je da nam sv. Pavao u današnjem drugom čitanju iz Poslanice Kološanima na izvanredno snažan način tumači što je Bog ostvario za nas u Isusu Kristu, nazivajući to baštinom svetih u svjetlosti, kraljevstvom ljubavi. Apostol povezuje stvaranje svijeta s Isusom Kristom, Riječju po kojoj je sve stvoreno, po kojoj smo oslobođeni osude na smrt i postali dionici konačne punine koja će se dogoditi kad on sve podloži Ocu i uspostavi kraljevstvo istine i pravde, ljubavi i mira. Zato je on ključ razumijevanja, cilj i smisao svega postojećeg, jer je u njemu i za njega sve stvoreno kazao je biskup, istaknuvši da mu u tom smislu pripada naslov Kyrios, Gospodin. Ustvrđio je da je Isus Krist kralj i gospodar svijeta i da je sudbina svijeta u njegovim rukama zato što je moćan ljubavlju. Svijet ima priliku doći do svoje punine, ne kroz ratove, niti kroz gospodarski ili neki drugi razvoj, nego samo kroz ljubav Božju, moć koja pobjeđuje i samu smrt te uvodi stvorenje u puno zajedništvo božanskog života, da Bog bude sve u svima.

Brak je svetinja

Govoreći o Isusu Kristu kao jedinom gospodarstvu svijeta, biskup je podsjetio na činjenicu da ga je ljudska mržnja na križu ponizila i

izrugala, ali da ga je nevinim proglasio jedan razbojnik koji ga je zamolio da ga se sjeti kad dođe u svoje kraljevstvo i kojemu je Isus i obećao raj. Ustvrđio je da su tijekom povijesti mnogi sebi dodjeljivali ulogu gospodara svijeta, izrugivali se Isusu Kristu, kako je to bilo napose u vrijeme komunizma kad je Enver Hoxha zabranio vjeru, Albaniju proglasio prvom ateističkom državom na svijetu i progovorio one koji vjeruju u Isusa Krista, među njima i dvojicu naših mučenika s Kosova, don Antona Muzića i fra Serafina Glasnovića Kodića. Kazao je da su oni dobro znali da se s gospodarima poput Hoxhe može samo do smrti, a da se s Isusom Kristom, Gospodinom, koji je postao moćan putem trpljenja i služnje čovjeku, može i preko groba, i da je za njega vrijedno položiti svoj život. Pohvalio je opredijeljenost nazočnih hodočasnika da u braku i obitelji žive vjernost Isusu Kristu, poštujući Božji naum o čovjeku, naglasivši da je u letničkim i janjevačkim obiteljima brak uvijek smatran svetinjom. Pozvao je sudionike slaviti da obnove svoje opredjeljenje za Isusa Krista, koji je naša nada, naš smisao i naša budućnost. Zahvalio je Isusovoj Majci što nas je u svojoj školi naučila voljeti Isusa Krista. Završio je sa željom da mole s nama i za nas i naši novi blaženici i drugi naši hrvatski mučenici, proglašeni i neproglašeni, i neka nas svojim zagovorom prate na svim našim putovima.

Na svršetku slavija biskup je riječima sv. Augustina »Ako su mogli oni i one biti svete, zašto ne bi mogao i ti, Augustine?« potaknuo nazočne da nasljeđuju nove blaženike u težnji za vlastitom svetošću. Zahvalio im je za svjedočanstvo vjere koje daju živjeti bračnu vjernost u svojim obiteljima. Pozvao ih je da se molitvom utječu novim blaženicima i na sve njih zazvao Božji blagoslov.

ARHIĐAKONATSKI SUSRETI ŽUPNIH PASTORALNIH VIJEĆNIKA

Oduševite se za suradnju sa župnicima na ostvarivanju Isusova djela

Piše: Ljiljana Marić • Snimio: Duško Mirković

Od 28. studenog do 1. prosinca pod vodstvom biskupa Antuna Škvorčevića održana su četiri regionalna, arhiđakonatska susreta članova župnih pastoralnih vijeća. Susret za Slavonsko-podravski arhiđakonat organiziran je 28. studenog u kino dvorani u Slatini, za Katedralni arhiđakonat 29. studenog u Dvorani sv. Terezije Avilske u Požegi, za Zapadnoslavonski arhiđakonat 30. studenog u Hrvatskom domu u Pakracu, a za Posavski arhiđakonat, 1. prosinca u župnoj crkvi Bezgrješnog Začeca BDM u Novoj Gradiški.

Na početku susreta arhiđakoni Vladimir Škrinjarić, Matija Juraković i Antun Prpić pozdravili su biskupa Antuna, sve nazočne svećenike i pastoralne vijećnike.

Ravnodušnost

Biskup je u svom nastupu posvijestio vijećnicima što je Crkva na temelju vjere II. vatikanskog sabora, istaknuvši da ona nije ljudska organizacija, nego organizam živoga uskrslog Gospodina koji kao pobjednik nad smrću, u snazi Duha Svetoga, već 2000 godina okuplja one ljude koje je sebi pridružio u sakramentu krštenja a očituje i ostvaruje Crkvu kao svoje tijelo po euharistijskoj žrtvi na oltaru kojom obnavlja svoje djelo ljubavi. Istaknuo je da je organizam Crkve onoliko živ koliko njezini članovi surađuju s Božjim djelom u Isusu Kristu, odnosno koliko dopuštaju Božjem Duhu da u njima ostvaruje onu životnu sudbinu koju im je Bog dodijelio u Isusu Kristu. Kazao je da nam Isus Krist u svetoj euharistiji trajno svjedoči kako Bog nije ravnodušan prema čovjeku, ali da pred njegovim djelom ljubavi nerijetko ljudi ostaju ravnodušni. Protumačio je da

su župni pastoralni vijećnici ona skupina vjernika koji svjesno prihvaćaju trostruko Isusovo poslanje kojega su postali dionici po svetom krštenju i da podijeljeni u tri skupine – navjstteljsko-katehetsku, liturgijsko-molitvenu te karitativnu, nastoje tako djelovati u suradnji sa župnikom da pobijede ravnodušnost u svojoj sredini, da sve župe budu dinamične zajednice koje imaju svoje središte u euharistiji, izvoru i vrhuncu svega života Crkve.

Podsjetio je nazočne vijećnike da su za tu crkvenu službu izabrani minuloga 11. rujna, na isti dan kada su održani parlamentarni izbori i izabrana nova Hrvatska vlada. Dok polažemo nade u novu Vladu da pomakne Hrvatsku u smjeru gospodarske uspješnosti, u Požeškoj biskupiji polažemo nade u novoizabrane pastoralne vijećnike da pomaknu ljude bliže Bogu, Isusu Kristu. Čestitao im je na izboru i pozvao ih da se oduševite za suradnju sa svojim župnicima na ostvarivanju Isusova djela u Hrvatskoj. Usporedio je vjernike s kamenčićima u mozaiku koji Isus Krist gradi i u kojem svaki od krštenih ima svoj smisao te pozvao vijećnike da dadnu svoj doprinos kako bi taj Božji

mozaik bio što potpuniji, čistiji i prepoznatljiviji u našem hrvatskom društvu. Potom im je protumačio čl. 10 Pravilnika Župnoga pastoralnog vijeća u Požeškoj biskupiji i način djelovanja vijećnika u tri spomenute skupine, naglasivši kako pri tom središnje mjesto ima liturgijsko-molitvena skupina u svojoj brizi oko što dostojnijeg, ljepšeg i pravilnijeg slavljenja svete mise kao središta župnog života.

Značenje katoličkih škola

Biskupovu riječ o euharistijskom slavlju upotpunio je đakon Ivan Ereiz s prikazom djelovanja lektora kao najvažnije službe u svetoj misi nakon zaređenih službenika. Predstojnik Katehetskog ureda Požeške biskupije Robert Mokri u sklopu prikaza djelovanja navjstteljsko-katehetske skupine predstavio je ono što Biskupija po svom Pastoralnom centru promiče s obzirom na župnu katehezu, s posebnim naglaskom na pastoral djece i mladih. Povezano s time biskup je podsjetio na značenje katoličkih škola koje deset godina djeluju u Požeškoj biskupiji čime Crkva roditeljima pruža pomoć u njihovoj zadaći odgoja i obrazovanja djece. Kazao je da je s obzirom na brak i obitelj, napose u pripravi zaručnika za brak, potrebno u svakoj župi oblikovati zajednicu obitelji u kojoj će zaručnici imati prve sugovornike o braku u koji stupaju, osobito nakon što se vjenčaju te se susretnu s prvim problemima. Prof. Ana Matković, psihologinja u požeškoj Katoličkoj osnovnoj školi i voditeljica Centra Požeške biskupije za život i obitelj, predstavila je rad Centra te plan i program koji predviđa suradnju sa svim župama. Ujedno je protumačena važnost Zajednica obitelji koje bi imale neizostavnu ulogu u pripremi za sakrament ženidbe. Konačno, ravnatelj biskupijskog Caritas Goran Lukić upoznao je pastoralne vijećnike s mogućnostima rada Odbora za karitativnu djelatnost u okviru Župnog pastoralnog vijeća te o akcijama koje poduzima Biskupijski Caritas i načinima suradnje s njime.

Biskup je na kraju podsjetio kako će vijećnici dati svoj poseban doprinos u organiziranju kateheza o svetoj misi u korizmni iduće godine u pripravi za Treći biskupijski euharistijski kongres o dvadesetoj obljetnici utemeljenja Požeške biskupije. Ujedno je istaknuo značenje biskupijskog hodočašća u Rim od 28. travnja do 3. svibnja iduće godine, kojim će požeška mjesna Crkva očitovati svoju povezanost s općom Crkvom i zahvalnost svome utemeljitelju sv. Ivanu Pavlu II. te je pozvao vijećnike da se u njega uključe.

SKUPŠTINA BISKUPA ĐAKOVAČKO-OSJEČKE METROPOLIJU U POŽEGI

O djelovanju nekih građanskih i crkvenih udruga

Piše: Nikola Legac • Snimio: Ivan Ereiz

Možemo s pravom reći kako nakon najnovijih stradanja u Domovinskom ratu i sekularizacijskih procesa koji se odvijaju u suvremenom društvu možemo govoriti o ostatku koji je kod nas vjeran Bogu, a koji susrećemo u jezgri vjernika svake župe i biskupije, a s kojom biskupi trebaju računati u svojim pastoralnim promišljanjima i programima, da on bude uistinu evanđeoska sol i kvasac u našoj višekulturnoj sredini, naglasio je biskup Škvorčević

U Biskupskom domu u Požegi održana je 12. prosinca XXXII. skupština biskupa Đakovačko-osječke crkvene pokrajine pod predsjedanjem đakovačko-osječkog nadbiskupa i metropolita Đure Hranića, uz sudjelovanje nadbiskupa i metropolita u miru Marina Srakića, domaćeg biskupa Antuna Škvorčevića te srijemskog biskupa Đure Gašparovića. Uz biskupe na sjednici je bio i kancelar Đakovačko-osječke nadbiskupije Robert Jugović, Srijemske biskupije Marko Loš te Požeške biskupije Nikola Legac.

Evanđeoska sol

Nakon molitve Trećeg časa domaći biskup Antun u pozdravu je istaknuo kako je već sam skup biskupa jedne crkvene pokrajine događaj eklezijalnog značenja, jer se po njemu očituje biskupska kolegijalnost koja povezuje određene biskupe i njihove mjesne Crkve s općom Crkvom kojoj je na čelu nasljednik sv. Petra. Spomenuo je da se ova skupština održava u vremenu

kada se prisjećamo tužnih događaja prije 25 godina, pada Vukovara 18. studenog i stradanja Voćina, čiji je spomen 13. prosinca. Polazeći od kratkog biblijskog čitanja u molitvi Trećeg časa, biskup je istaknuo kako prorok Izaija, nakon teških stradanja babilonskog sužanjstva tumači da Bog računa s Izraelovim ostatkom i po njegovoj vjernosti želi izvesti svoj naum spasenja. Kazao je da možemo s pravom reći kako nakon najnovijih stradanja u Domovinskom ratu i sekularizacijskih procesa koji se odvijaju u suvremenom društvu možemo također govoriti o ostatku koji je kod nas vjeran Bogu, a koji susrećemo u jezgri vjernika svake župe i biskupije, a s kojom biskupi trebaju računati u svojim pastoralnim promišljanjima i programima, da on bude uistinu evanđeoska sol i kvasac u našoj višekulturnoj sredini. Istaknuo je da u tom smjeru idu i promišljanja ove biskupske skupštine te je njezinim sudionicima poželio ugodan boravak u Požegi i uspješan rad.

Nadbiskup Hranić zahvalio je na domaćinovima izrazima dobrodošlice spomenuvši da je Požeška biskupija ušla u 20. godinu svoga postojanja, čestitao biskupu i cijeloj Biskupiji na svemu što su tijekom toga vremena ostvarili. Podsjetio je i na 16 godina otkako je Srijemska biskupija dobila svoga generalnog vikara s posebnim ovlastima u osobi biskupa Đure Gašparovića i na osmu obljetnicu njezina osamostaljenja. Istaknuo je da kao susjedne biskupije imamo jedne od drugih što naučiti i da trebamo biti jedni drugima potpora, kazavši da se to očituje i u dnevnom red ove skupštine.

O udrugama

Biskupi su potom nastavili raspravu s prethodne skupštine održane u Đakovu u mjesecu srpnju ove godine o djelovanju građanskih udruga koje se zauzimaju za evanđeoske vrijednosti u našem društvu te su istaknuli njihovo veliko značenje. Ujedno su se složili kako valja imati načelno jedinstven stav s obzirom na traženja tih udruga da im Crkva bude određena logistika te one pokatkad određuju što bi biskupi i župnici za njih trebali činiti bez prethodnog dogovora o tome, što stvara određene poteškoće, napose zbog toga što neke od njih postaju političkim strankama te stavljaju u pitanje svoju vjerodostojnost. U tom smislu biskupi su zaključili da se valja zauzimati za jasnu odvojenost poslanja Crkve od djelatnosti građanskih udruga.

Pored toga razmotrili su i neke pojave kod određenih crkvenih udruga ili pojedinaца koji također nastupaju na način kao da bi biskupi i župnici trebali izvršavati njihove programe na području Crkve u Hrvatskoj, a da to nije provjereno niti odobreno na razini mjesne Crkve kojoj pripadaju. Složili su se kako biskupije Đakovačko-osječke crkvene pokrajine ostaju otvorene za sve one pokrete i udruge koje postoje na razini opće Crkve, ali da specifičnosti u kojima se nalaze ove biskupije ne preporučaju djelovanje nekih pokreta na njihovom području bez ozbiljnog nastojanja oko inkulturacije kako u vjerničko tako u opće društveno stanje. Pripomenuli su da posebni problem predstavljaju određeni pojedinci koji organiziraju evangelizacijske programe za katoličke vjernike, a koji naukom i životom ne svjedoče pripadnost Katoličkoj Crkvi te zbnuju vjernike, o čemu bi trebala progovoriti Hrvatska biskupska konferencija.

Nadbiskup Marin Srakić predstavio je Apostolsko pismo pape Franje Misericordiamiserakojim Sveti Otac daje i nadalje svim svećenicima ovlast za odrješivanje grijeha pobačaja koju su imali tijekom Izvanrednog jubileja milosrđa. Biskupi su zaključili da će o tom uputiti svećenicima posebno pismo. Raspravljalo se k tome o međubiskupijskoj suradnji s obzirom na trajnu formaciju svećenika i vjeroučitelja u školi te o potrebi i mogućnosti ujednačavanja različitih službenih formulara na razini Đakovačko-osječke crkvene pokrajine, kao što su zapisnik primopredaje župe, godišnje pastoralno izvješće, zapisnici dekanatskih i kanonskih vizitacija. Biskupi su razmijenili mišljenje i o nekim ekumenskim pitanjima, kao i o trenutačnom socijalnom stanju u Hrvatskoj, napose u Slavoniji.

SVETKOVINA BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA BDM U NOVOJ GRADIŠKI

U Hrvatskoj je najvažnije da ostvarimo izvorni Božji projekt o čovjeku

Piše i snimila: Višnja Mikić

Na svetkovinu Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije, zaštitnika istoimene novogradiške župe, 8. prosinca biskup Antun Škvorčević predvodio je u župnoj crkvi u Novoj Gradiški euharistijsko slavlje. S njim su koncelebrirali svećenici Novogradiškog dekanata na čelu s dekanom Željkom Volarićem. Nakon pozdrava župnika Perice Matanovića biskup je u uvodnoj riječi čestitao župljanima svetkovinu zaštitnice njihove župe, a novogradiškom gradonačelniku, njegovim suradnicima i svim drugim građanima čestitao je Dan grada. Rekao je da smo se sabrali proslaviti ono što je Bog po Sinu svome Isusu Kristu ostvario za čovjeka i jedinstveno očitovao na nazaretskoj djevojci Mariji, njegovoj Majci. Pozvao je nazočne da se saberu pred Božjim djelom, ostvarenim u Mariji, provjere što u svojem životu žele postići, pokazu za ljudsku nemoć da bi u njima mogla djelovati Božja preobražavajuća moć.

Životna vožnja

U homiliji je biskup Antun zapodjeo dijalog s nazočnom djecom, najprije o školi, a onda o prometnoj nesreći u kojoj su se sudarila dva automobila, a koju su djeca vidjela dok su dolazila u crkvu. Objasnio je da se poštivanjem prometnih propisa izbjegavaju prometne nesreće i sretno stiže do cilja vožnje. Približio im je govor o vjeri kao životnoj vožnji kojom se može stići do neba ako se slijedi Božje napatke, ali i izbjeci sudar sa zlom koje čovjeka odvlači u propast. Istaknuo je kako je u središtu današnje svetkovine lik nazaretske djevojke Marije, koja je poslušna Božjoj riječi prihvatila suradnju s Bogom te znala kamo treba ići i do kuda treba stići. Povezao je to s traganjem mnogih naših mladih ljudi za boljim životom, koji odlaze napose iz Slavonije u nastojanju da pronađu radno mjesto i bolji život. Podsjetio je kako se u Hrvatskoj usvajaju europski propisi i izrađuje dokumentacija po kojoj bi se moglo povući što više novca iz europskih fondova i ostvariti materijalno blagostanje naše zemlje. No, upozorio je da se time pridonosi samo

poboljšanju okolnosti u kojima živimo, ali ne mijenja čovjek u svojoj ranjenosti zlom i smrću. Kazao je da se novčanim sredstvima, kako god ona bila velika, ne može ostvariti izvorni Božji projekt o čovjeku, kojega je svaki od nas svjestan i za kojim čezne svako ljudsko srce.

Milosni fond ljubavi

Polazeći od prvoga blagdanskoeg čitanja, biskup je progovorio o činjenici zla, grijeha i smrti, te o Božjem odgovoru na to ljudsko stanje, koje opisuju sv. Pavao u naviještenom ulomku iz Poslanice Efežanima. Pavao uvjerava Efežane da je Božjem projektu o čovjekovu oslobođenju ranjenosti zlom i smrću ime Isus Krist, koji je utjelovljenjem i rođenjem od Marije postao jednim od nas, ušao u ranjenost našega tjelesnog postojanja i snagom Božje ljubavi izliječio ono što je čovjek svojom slobodom na Božjem projektu pokvario. Biskup je ustvrdio da je Marija već u svom začecu po Božjem naumu bila

dionicom toga oslobođenja, do kojega ne može dovesti ništa drugo nego samo ljubav, moć kojom Bog pobjeđuje smrt. Pozvao je nazočne da se danas pred Marijom, tim veličanstvenim i do punine izvedenim Božjim djelom, odluče živjeti ne samo po svojim ljudskim, europskim mogućnostima, nego budu dionicima Božjega milosnoga fonda ljubavi. Uputio je Mariji molitvu da im svojim zagovorom pomogne snažnije se opredijeliti za put vjernosti Bogu kojim je ona išla.

Na koncu misnoga slavlja biskup je zahvalio svećenicima i drugim nazočnima na njihovu sudjelovanju pozvavši ih da dok nastoje ostvarivati različite projekte materijalnog boljitka Hrvatske, ne zaborave kako jedino s Isusom Kristom mogu ostvariti Božji projekt o čovjeku. Podsjetio ih je da se 13. prosinca navršava 25 godina od razaranja voćinske crkve i stradanja 47 ne-dužnih ljudi, rekavši da je to naša hrvatska, slavenska rana i pozvao ih da toga dana hodočaste u Voćin i sudjeluju u programu njezina liječenja molitvom, pokorom i euharistijskom žrtvom.

BISKUP PRIMIO MINISTRICU REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EU

Kaptolski Stari grad se priprema za apliciranje u europske fondove

Biskup Antun Škvorčević primio je u Biskupskom domu u Požegi 6. prosinca gospođu Gabrijelu Žalac, ministricu regionalnog razvoja i fondova Europske unije. U ministričinju pratnji bio je njezin pomoćnik Davor Huška i požeško-slavonski župan Alojz Tomašević, a uz biskupa prepošt požeškoga Stolnog kaptola Ivica Žuljević. Razgovarali su o pitanjima vezanima za projekt Hrvatske Vlade pomoći Slavoniji. Posebnu pozornost posvetili su mogućnostima suradnje na područja kulture.

Biskup je predstavio ministrici nastojanje Požeške biskupije oko prikupljanja, spašavanja i obnove pokretne sakralne baštine čiji je plod nedavno otvoreni Dijecezanski muzej u Požegi i Riznica Katedrale. Prikazao je i druge pothvate usmjerene na očuvanje identiteta slavonkih prostora. Prepošt Žuljević izvjestio je o radovima na konzerviranju i obnovi kaptolskoga Starog grada, čiji počeci sežu u 13. stoljeće, a koje vodi požeški Stolni kaptol, u koji bi bila smještena Povijesna knjižnica i arhiv Požeške biskupije s građom prikupljenom iz njezinih župa. Naznačio je što je do sada sve učinjeno da bi projekt mogao aplicirati za europske fondove te spomenuo koje poteškoće formalne naravi prate ta nastojanja. Ministrica je protumačila proceduru koju treba slijediti da bi neki projekt bio primljen na natječaj za europske fondove i upoznala s vremenskim rokovima u kojima ga treba pripremiti. U biskupovoj pratnji ministrica Žalac je razgledala srednjovjekovnu crkvu sv. Lovre u sastavu Biskupskog doma u Požegi.

BISKUP POSJETIO SAMOSTAN SESTARA KLARISA U POŽEGI

Veliki duhovni doprinos klarisa u životu Požeške biskupije

Piše i snimio: Ivan Ereiz

U okviru svoga adventskog programa biskup Antun Škvorčević u pratnji đakona Ivana Ereiza posjetio je 10. prosinca samostan sestara klarisa u Požegi. Nakon molitve u crkvi sv. Klare susreo se sa svom zajednicom u govornici i progovorio o nekoliko važnih pitanja sestarskoga života. Podsjetio je sestre da su primile hrvatski prijevod Apostolske konstitucije pape Franje „Vultum Dei quaerere“ o ženskom kontemplativnom životu od 29. lipnja 2016. i potrebi da je proučavaju i nastoje u život provesti ono što ona traži ili preporučuje. Istaknuo je da će im u tome biti na pomoć novi duhovnik, fra Mijo Hrman iz požeško-

ga franjevačkog samostana koji je zamijenio fra Domagoja Šimunovića i svakodnevno s njima slavi svetu misu.

Značenje klauzure

Istaknuo je značenje klauzure i njezina vjernog održavanja za njihov kontemplativni život. Ustvrdio je da one nisu neke privatnice, nego crkvena činjenica, jer su svoj poziv primile usred Crkve i za Crkvu. Naglasio je da su po vjeri II. vatikanskog sabora one kao redovnice onoliko pripadnice opće Crkve koliko su ugrađene u mjesnu Crkvu u kojoj se ostvaruje jedna, sveta katolička i apostolska Crkva. Pod-

sjetio je sestre da su one tijekom šesnaest godina djelovanja u Požeškoj biskupiji utemeljenoj prije dvadeset godina dale velik duhovni doprinos u njezinu životu, napose molitvom za svećenike i duhovna zvanja, kako im je biskup povjerio 2000. godine prigodom otvorenja njihova samostana. Potaknuo ih je da još žarče mole za svećenike, koji su izloženi duhu svijeta te za nove služitelje oltara.

Dogradnja samostana

Sestre su biskupa izvijestile o svom životu, o zdravstvenim poteškoćama poglavarice samostana s. Pije Kozjak koje je liječenjem nadvladala, o djevojkama koje im se javljaju kao redovničke kandidatice i potrebi dogradnje samostana, o usluzi koju čine župnicima ponovnim pečenjem hostija. Biskup je upoznao sestre s programom 20. obljetnice utemeljenja Požeške biskupije, čije će središte biti Treći biskupijski euharistijski kongres u Požegi, 24. rujna 2017. te ih je potaknuo da svojom molitvom prate sve ono što se u tom pogledu događa. Darovao je sestrama monografiju „Ivo Dulčić“ Igora Zidića i knjigu „Dijecezanski muzej u Požegi i Riznica požeške Katedrale“ te im je protumačio značenje prikupljanja pokretne sakralne baštine, njezinog čuvanja i obnavljanja za svjedočenje o našem katoličkom i hrvatskom identitetu na slavenskim prostorima. Susret je završio molitvom i Božjim blagoslovom koji je biskup zazvao na samostansku zajednicu.

SUSRET BISKUP ŠKVORČEVIĆA I SLAVONSKOG EPISKOPA JOVANA

Promicati poštovanje i mir među vjernicima dviju Crkava

Biskup Antun Škvorčević u pratnji ravnatelja Caritas Požeške biskupije Gorana Lukića posjetio je 9. prosinca slavonkog episkopa Jovana Čulibrka u njegovu vladličanskom domu u Pakracu. S vladikom je bio tajnik protojerej stavrofor o. Đorđe Teodorović i đakon Milan Tomašević. Bio je to uzvratni posjet požeškog biskupa slavonkom episkopu, koji je u više navrata bio u Požegi. Episkop se ispričao što biskupa nije mogao ranije ugostiti u Pakracu jer je eparhijski dvor bio teško oštećen u Domovinskom ratu i postupno obnavljan. Južno krilo dvora je popravljeno i blagoslovljeno prigodom nedavnoga posjeta carigradskog patrijarha Bartolomeja Hrvatskoj.

Episkop je poveo biskupa najprije u saborni hram Presvete Trojice i predstavio mu radove koji se još izvode na njegovoj obnovi, među kojima središnje mjesto ima ikonostas i uređenje crkve izvana. U vladličanskom dvoru episkop je upoznao biskupa s izvedenom obnovom njegova južnog krila u koji je smještena eparhijska uprava. Prikazao je plan po kojem bi se trebali obnoviti i drugi dijelovi dvora za smještaj vrlo bogate eparhijske knjižnice s rukopisima iz 15. i 16. stoljeća, koje je spasila hrvatska vojska u vrijeme nedavnoga rata, a trenutačno se digitalno snimaju.

Biskup i vladika razgovarali su o različitim pitanjima vezanima za djelovanje dviju Crkava na prostorima zapadne Slavonije, napose s obzirom na ratne posljedice kojima su pogođeni kako Hrvati tako i Srbi. Osvrnuli su se na značenje posjeta patrijarha Bartolomeja Hrvatskoj u rujnu ove godine kao i na rad Mješovite komisije o bl. Alojziju Stepincu čiji su biskup i episkop članovi. Dogovorili su se o nekim zajedničkim nastojanjima u daljnjem promicanju onoga što pridonosi poštovanju i miru među vjernicima dviju Crkava i dvaju naroda.

U BOKŠIĆU PROSLAVLJENA 90. OBLJETNICE ŽUPE

U župnom zajedništvu najdublje nas povezuje Isus Krist

Piše: ivica Žuljević • Snimio: Ivan Ereiz

Župa sv. Petra apostola u Bokšiću proslavila je 1. prosinca 2016. godine 90. obljetnice osnutka župe. Tom prigodom župu je pohodio biskup Antun Škvorčević i predvodio euharistijsko slavlje u župnoj crkvi. Na početku misnog slavlja riječ dobrodošlice biskupu Antunu uputio je bokšićki župnik Dražen Zrile. Zahvaljujući na župnikovim riječima, biskup je pozdravio nazočne vjernike rekavši da je Bokšić danas jedina župa u Požeškoj biskupiji koja cijeli dan iskazuje štovanje čudesnom otajstvu Isusove prisutnosti u Presvetoj Euharistiji i da je njihovo srce koje vjeruje, koje se klanja i koje se divi pred tom velikom tajnom, danas naše biskupijsko srce.

Izrazio je radost što im se u tom činu i on može pridružiti i to na početku godine pripreve za Treći biskupijski euharistijski kongres. Ustvrdio je kako je Župa Bokšić u 90 godina ponajprije euharistijska zajednica, pozvavši nazočne da se u ovom slavlju spomenu svih svećenika koji su služili u ovoj župi, napose preminulih te svih vjernika koji su joj pripadali.

Istinski kruh

Homiliju je biskup započeo tumačenjem evanđeoskog ulomka u kojem Isus govori o pravoj hrani svoga tijela za nas. Podsjetio je nazočne na aktualne događaje u društvu vezane uz hranu zaraženu salmonelom, rekavši da nam oni svjedoče kako nama nije i ne može biti svejedno što jedemo i da se treba boriti za prirodnu i zdravu hranu. Naglasio je da je Isusu prirodna hrana, kruh svagdanji, poslužila kao prigoda da objavi istinu kako čovjek nije samo biće želuca koji treba napuniti zdravom hranom, nego da je on i duh, srce koje treba ishraniti najboljom hranom. Jer, nastavio je biskup, životno nas iskustvo uči da u konačnici živimo od srca koje voli, a da čovjek, čije je srce neishranjeno, duhovno umire.

Biskup je to potkrijepio svjedočanstvom svoga nedavnog boravka u Njemač-

koj gdje su mu mnogi Hrvati kazali kako materijalno bolje stoje nego ranije u Hrvatskoj ili Bosni i Hercegovini, ali da unatoč tome nose u sebi neko nezadovoljstvo i prazninu, žive u hladnim međuljudskim odnosima, susreću se sa sebičnošću i pokvarenošću koja pojačava osjećaj ugroženosti prolaznošću i smrću. Kazao je kako se Isus u današnjem evanđelju predstavlja kao istinski kruh za život svijeta upravo zato što je slomio okove zla i smrti te onaj koji je njome ispunjen, duhovno je najbogatiji čovjek, ušao je u duhovi dinamizam po kojem već ovdje postaje dionikom vječnosti. Pozvao je nazočne vjernike da obnovljenom vjerom prihvate Isusa Krista u svoj život i uvedu ga u svoje obitelji, hrane se njegovom ljubavlju u svetoj pričesti kako bi živjeli od topline njegove blizine koja ih može i međusobno najdublje povezati.

Kakvi smo u svom srcu?

Osvrnuvši se na prvo čitanje o Bogu koji je najprije svoj narod izbavio iz ropstva, a onda ga u pustinji na putu u obećanu ze-

mlju iskušavao kako bi razotkrio što mu je u srcu, biskup je utvrdio da Bog i nas pokatkad vodi trnovitim i mučnim putem, provjerava kakvi smo u svom srcu. Podsjetio je župljane bokšićke župe da ih je Bog tijekom minulih devedeset godina često iskušavao da provjeri koliko su mu vjerni, rekavši da je osobito bila bolna kušnja prigodom samog osnutka župe 1926. godine, kada se zbog ljudskih razloga, koji su se nametnuli i potisnuli Božje razloge, župa podijelila na katolike i starokatolike. Istaknuo je da i u toj povijesti obilježenoj ljudskom slabošću, ranjenošću zlom i podjelama Isus Krist ostaje jedina nada jer je svojom smrću na križu unio u nju snagu i moć Božje ljubavi.

Naglasio je da sudjelovanjem u misnom slavlju postajemo dionicima te Isusove pobjede nad zlom i smrću te je pozvao nazočne da ne budu ravnodušni na to Isusovo djelo za nas, nego da radosno i revno sudjeluju na svetim slavljinama po kojima on ostvaruje i očituje Crkvu kao svoj živi organizam i da u njemu crpe snagu kojom mogu nadvladati podjele i živjeti zajedništvo ljubavi u obitelji i šire. Dodao je da se materijalni kruh koji jedemo stapa u jedno s nama i postaje naša moć i snaga, i da se tako Isus Krist, dok u svetoj pričesti blagujemo njegovo tijelo, sjedinjuje u jedno s nama i postaje naša duhovna hrana od koje u konačnici živimo.

Na svršetku misnoga slavlja izložen je Presveti Oltarski sakrament te je biskup pozvao nazočne da mu iskažu poštovanje, da ostanu u kratkoj šutnji pred stvarnošću Božje ljubavi te tijekom dana nađu još vremena pohoditi crkvu. Zaželio je da Isusova prisutnost među njima bude njihova snaga, njihovo svjetlo i nada.

BOŽIČNA PRIREDBA UČENIKA KATOLIČKE KLASIČNE GIMNAZIJE U VIROVITICI

Božić je kada živimo jedni za druge

Dramska skupina i glazbenici Katoličke klasične gimnazije u Virovitici 16. prosinca priredili su u Gradskom kazalištu božićnu priredbu za učenike, roditelje i prijatelje škole. Među uzvanicima bio i požeški biskup Antun Škvorčević i predstojnik Ureda za katoličke škole u Požeškoj biskupiji Ivica Žuljević. Učenici su izveli predstavu pod nazivom »Kako je don Quijote probudio Božić«, kojom su gimnazijalci kroz poznate likove iz književnih djela potaknuli gledatelje na promišljanje o Božiću. Don Quijote, kao vječni idealist, i u ovoj je predstavi imao zadaću tražiti dobro u Molièreovim i Shakespeareovim likovima (Škrtcu, Umišljenom bolesniku, Hamletu i dr.), budeći u njima duh Božića i ukazujući na istinske vrijednosti.

U svom obraćanju gimnazijalcima i drugim nazočnima na koncu priredbe biskup Antun je rekao kako u školi, a i u životu ima puno pitanja, ali da je ponosan što su katolički gimnazijalci večeras postavili najvažnije pitanje - kako biti čovjek. Ustvrdio je da postoji mnogo različitih modela biti čovjek, ali da i danas,

više od dvije tisuće godina nakon što se Sin Božji utjelovio, njegov model čovjeka ostaje najizazovnije. Rekao je nazočnima kako je primijetio da je taj model i njih večeras oduševio, a da se on sastoji u tome da ne živimo jedni pokraj drugih, još manje jedni protiv drugih, nego jedni za druge. Isus Krist je bio za nas do kraja, do u smrt, i zato nema većeg izazova

kako biti čovjek od Isusova čovjekoljublja, zaključio je biskup. Čestitao je učenicima glumcima na izvršnoj predstavi, naglasivši da je njihova božićna čestitka bila uvjerljiva, na čemu im je zahvalio. S porukom da to ne ostane samo gluma, nego da Isusov model čovjeka pretoče u život, svima nazočnima zaželio je sretan i blagoslovljen Božić.

Apostolski nuncij posjetio Pakrac i Požegu

Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj msgr. Alessandro D'Errico u pratnji p. Ivica Hadaša boravio je 17. prosinca na području Požeške biskupije. Ponajprije je posjetio Pakrac gdje ga je u Vlatičanskom dvoru primio slavonski episkop Jovan Čulibrk sa suradnicima. Episkop je upoznao nuncija sa stanjem Slavonske eparhije, napose s nastojanjima oko obnove sabornog hrama Svete Trojice koji su zajedno razgledali i Vlatičanskog dvora, teško oštećenog u Domovinskom ratu, te mu prikazao rad na digitalizaciji bogate eparhijske rukopisne građe u suradnji s p. Columбом Stewartom, benediktincem iz Saint John's Abbeyja u Collegevilleu, jednim od najboljih svjetskih stručnjaka za taj posao.

Potom je predstavnik Svetog Oca stigao u Požegu gdje ga je u Biskupskom domu primio biskup Antun Škvorčević sa suradnicima, generalnim vikarom Josipom Krpeljevićem, moderatorom Biskupskog ordinarijata Ivicom Žuljevićem, kancelarom Nikolom Legcem i đakonom Ivanom Ereizom. Nuncij i biskup spomenuli su se današnjeg 80. rođendana pape Franje izrazivši zajedničku želju za dobro zdravlje Svetog Oca i uspješno ostvarenje njegovih apostolskih nastojanja. Razgovarali su o različitim pitanjima iz života Požeške biskupije, rada Hrvatske biskupske konferencije, stanja u hrvatskom društvu i u svijetu. Razmijenili su poglede o određenim projektima Svete Stolice, ekumenskim pitanjima, napose o odnosu Katoličke Crkve u Hrvatskoj i Srpske pravoslavne Crkve.

Sjednica Stolnog kaptola sv. Petra u Požegi

U Biskupskom domu u Požegi održana je 1. prosinca sjednica požeškoga Stolnog kaptola sv. Petra pod predsjedanjem prepošta Ivica Žuljevića. Na sjednici je sudjelovao i biskup Antun Škvorčević.

Nakon prepoštova pozdrava u kojem je podsjetio na znakovitost samog susreta povezanog sa 17. godišnjicom utemeljenja Stolnoga kaptola, biskup je pozdravio nazočne kanonike te čestitao spomenutu godišnjicu.

Na sjednici je podnesen izvještaj o radovima tijekom 2016. godine, na osobit način obnove pročelja Katedrale, bočnog oltara sv. Iva-

na Nepomuka u Katedrali, kao i o nastavku radova na Starom gradu u Kaptolu. Razmotreni su i planirani radovi za 2017. godinu povezani s nastavkom obnove Katedrale - oltara sv. Ivana Nepomuka, oltara sv. Mihaela Arkandela, kamene skulpture i krsionice. Također je bilo riječi o načinu obnove Starog grada u Kaptolu te problemu slijevanja oborinskih voda u Katedralu s obnovljenog trga.

Po završetku susreta kanonici su se uputili u Katedralu na euharistijsko slavlje prigodom 17. obljetnice uspostave Stolnog kaptola kojim je predsjedao prepošt Ivica Žuljević, a propovijedao kanonik Mario Sanić.

SPOMENDAN BL. JULE IVANIŠEVIĆ U NJEZINOJ RODNOJ ŽUPI

Naše hrvatske nade neće biti izgubljene ako smo vjerni Bogu

Piše i snimila: Višnja Mikić

Na spomendan blažene Jule Ivanišević i susestara mučenica, 15. prosinca u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Starom Petrovom Selu, gdje je Blaženica krštena, požeški biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u zajedništvu sa svećenicima Novokapelačkog dekanata na čelu s dekanom Goranom Mitrovićem. Na početku slavlja dobrodošlicu biskupu Antunu i drugima nazočnima, među kojima su bile i sestre Kćeri Božje ljubavi, zaželio je Antun Prpić, župnik i arhijakon Posavskog arhidakonata. Zahvalivši na izrazima dobrodošlice, biskup Antun je upitao nazočne kojim putem idemo danas u Hrvatskoj. Kazao je da je s. Jula u svoje vrijeme imala za sebe jasan odgovor na to pitanje, a on je bio u opredjeljenju vjere, životu u Božjoj stvarnosti na Isusovu putu. Pozvao je nazočne da mole Blaženičin zagovor kako bi i oni išli njezinim putem.

Otimačina za duše

Započinjući homiliju, biskup je upozorio na važnost nutarnjeg raspoloženja kojim slušamo Božju riječ kako bismo u njezinu svjetlu nastojali razumjeti sebe u trenutačnoj hrvatskoj stvarnosti. Ona je, ustvrdio je biskup, obilježena ne samo trganjem za materijalnim dobrima, nego i svojevršnom otimačinom za naše duše. Pojasnio je to činjenicom da nas određeni ljudi s raznih govornica nastoje pridobiti za neke svoje naume, od kojih su neki dobri i prihvatljivi, ali mnogi su nečasni, neprirodni, žele pomutiti Božje naume o nama i povesti nas nekim putovima koji nisu njegovi. Ti sadržaji po suvremenim medijima kojima se služimo i nesvjesno ulaze u naš duhovni svijet te mi s jedne strane očitujemo vjeru u Boga a s druge strane nerijetko živimo po nametnutom mentalitetu svijeta. Pozvao je nazočne da u takvom društvenom ozračju djeluju onako kako su u svoje vrijeme djelovali prorok Izaija, Ivan Krstitelj, blažene mučenice koje danas slavimo, da nikome ne prodaju svoju slobodu, ne dopuste da ih bilo tko zarobi svojom reklamom ili ljudskim nečasnim ciljevima.

Rekao je da prošlost čovječanstva svjedoči kako ljudi, kad god su se u svojoj slobodi opredjeljivali za Boga i vjerno išli njegovim putem, postajali su velikani, smjerokazi i orijentiri. Pozvao je nazočne da otkriju tko je bila bl. Jula, ne toliko kroz podsjećanje na podatke iz njezina života, već tako da svrnu pogled u njezinu dušu koja se nadahnjivala Božjom riječju. »Najbolje ćemo Julu proslaviti ako i mi njezinom pozornošću slušamo Božju riječ i poput nje Bogu kažemo da želimo ići njegovim putem«, istaknuo je biskup. Osvrnuvši se potom na primjer života i djelovanja Ivana Krstitelja, o kojem go-

vori današnji evanđeoski ulomak, biskup je naglasio da se on, boraveći u kumranskoj pustinji, oslobodio svega izvanjskoga i potpuno sebe iznutra oblikovao Bogom te kao takav sišao na obale rijeke Jordana propovijedati ljudima istinu o njima samima i pozivati ih na obraćenje. Biskup je potaknuo nazočne da si neprestano postavljaju najvažnija pitanja - a to je ono o njima samima, o punini i smislu njihova života i na taj način ne dopuste da umiru u srcu. Ustvrdio je kako se razlog što Hrvatska duhovno umire ne nalazi u objektivnim okolnostima izvan nas, nego u činjenici da mnogi iznutra duhovno umiru jer preziru Boga i praktično žive kao da Boga nema te na taj način gube svoju »hrvatsku dušu« koju je Bog po sluzenju Crkve oblikovao tijekom trinaest stoljeća i čija je veličina u onom čime ju je on ispunio. Spomenuo je da je između ostalog nedolazak na nedjeljnu svetu misu ravnodušnost prema Bogu a još više prema nama samima, jer se tada ne hranimo riječju i euharistijskim otajstvom koje Bog prostire za naše dobro. Bl. Jula i druge sestre su poput Ivana Krstitelja radije izabrale smrt, nego da pogaze svoju vjernost Bogu.

Duhovna plodnost

Tumačeći ulomak prvog čitanja u kojem prorok Izaija uspoređuje babilonsko sužanštvo s udovištvom, životnom nemoću, biskup je ustvrdio da vjernost nije nešto materijalno, nego nutarnja kvaliteta i moć ljudskog bića. Ako se danas u Hrvatskoj mnogi brakovi raspadaju, to je pokazatelj nemoći duha, ustvrdio je biskup, rekavši da je »biološka plodnost utemeljena u duhovnoj plodnosti. Ako nema vjernosti, nema ni fizičke plodnosti, jer je presahnula duhovna plodnost«. Naglasio je da unatoč čovjekovoj nevjernosti Bogu, Bog uvijek

ostaje vjeran čovjeku, uvijek mu je spreman oprostiti i primiti ga kad mu se vrati. Bog je svojom vjernošću veći od čovjekove nevjernosti, ali ne može svojom ljubavlju do čovjeka, ako mu ovaj zatvori prostore svoga bića. Bez čovjekove vjernosti Bogu ne može se ostvarivati Božji naum o njemu. Biskup Antun je pozvao nazočne da po primjeru bl. Jule i susestara mučenica i oni danas odgovore svojom vjernošću na Božju trinaeststoljetnu vjernost našem hrvatskom narodu, rekavši da na taj način naše hrvatske nade neće biti izgubljene.

Na koncu misnog slavlja biskup je podsjetio na riječi sv. Augustina koji je pred primjerom tolikih svetaca i svetica sebi govorio: »Augustine, ako su mogli oni i one biti Bogu vjerni, kako ne bi mogao i ti?« Potaknuo je nazočne da i oni, vođeni tom mišlju, poput tolikih svetaca i blažene Jule odluče svojim životima Bogu svjedočiti vjernost. Zahvalio je nazočnima za sudjelovanje na ovom slavlju kao i na njihovu nastojanju da svoje duše neprestano okreću Bogu te na sve njih zazvao Božji blagoslov.

SUSRET TRAJNE FORMACIJE SVEĆENIKA

Mučeničko svjedočanstvo pojedinih svećenika treba nam biti nadahnuće

Piše: Ivica Žuljević • Snimio: Ivan Ereiz

Biskup je progovorio o nadolazećoj 20. obljetnici utemeljenja Požeške biskupije i biskupijskom euharistijskom kongresu, istaknuvši kako valja promisliti na koji način sami svećenici, a onda i vjernici pristupaju svetoj euharistiji. Kazao je da o euharistiji možemo puno toga znati i unatoč tome slaviti je šablonski, obavljati tehnički bez duha te je stoga veoma korisno povremeno si posvijestiti svečano proglašenu vjeru II. vatikanskog sabora da je euharistija izvor i vrhunac cjelokupnog života Crkve.

Arhidakonski susreti permanentne formacije svećenika za pojedine arhidakone održani su od 11. do 16. studenog. Za Zapadnoslavonski arhidakon susret je održan u Gaju, za Slavonko-podravski u Slatini, za Katedralni u dvorani Župe sv. Leopolda Mandića u Požegi i za Posavski u Župnoj dvorani bl. Alojzija Stepinca u Novoj Gradiški.

Mučenička baština

Biskup Antuna Škvorčević, koji je predvodio dva četiri susreta, istaknuo je u uvodnoj riječi važnost ovakvih susreta jer se po njima očituje pripadnost svećenika prezbiter-

skom zboru jedne mjesne Crkve i svjedoči kako nemaju privatno poslanje, nego ono koje im je povjerio Isus Krist po služenju Crkve. Osvrnuo se na kratko čitanje Trećega časa iz Prve poslanice svetoga Petra apostola koji piše svojim naslovnici da opašu bokove pameti te ne žive kao u doba neznanja, nego trijezno i u savršenom pouzdanju u milost Isusa Krista. Biskup je kazao da se navedene Petrove riječi odnose i na svećenike koji su u svetom ređenju na otajstven način opasali svoju pamet i slobodu dubokim pouzdanjem u Isusa Krista te snagom njegova Duha bili uspostavljeni u duhovnom identitetu koji ih osposobljuje izvršavati povjerenje im poslanje. Istaknuo je kako je naše svećeništvo ugrađeno u mučeničku baštinu, žrtvu svećenika koji su i u najtežim vremenima svjedočili opredjeljenost za Isusa Krista i njegovu Crkvu. Spomenuo je Julija Bürgera, slatinskog i voćinskog župnika kojeg su partizansko-komunističke vlasti ubile u Slatinskom Drenovcu te dvojicu novih hrvatskih blaženika nedavno beatificiranih u Skadru, don Antona Muzića i fra Serafina Glasnovića Kodića, podrijetlom iz Letnice i Janjeva. Njihovo mučeničko svjedočanstvo, naglasio je biskup, primjer je na kojem se treba nadahnjivati.

Liturgijsko slavlje

Biskup je potom progovorio o nadolazećoj 20. obljetnici utemeljenja Požeške biskupije i biskupijskom euharistijskom kongresu, istaknuvši kako valja promisliti na koji način sami svećenici, a onda i vjernici pristupaju svetoj euharistiji. Kazao je da o euharistiji možemo puno toga znati i unatoč tome slaviti je šablonski, obavljati tehnički bez duha te je stoga veoma korisno povremeno si posvijestiti svečano proglašenu vjeru II. vatikanskog sabora da je euharistija izvor i vrhunac cjelokupnog života Crkve. Podsjetio je na riječi Opće uredbe Rimskog misala da slavlje euharistije ima najvišu vrijednost u partikularnoj Crkvi koja se očituje i ostvaruje kada sve službe s Božjim narodom sudjeluju u svečanom euharistijskom slavlju koje predvodi dijecezanski biskup. Ovaj susret trajne formacije, kazao je, prigoda je da se u toj vjeri provjerimo i pročistimo, da se obnovimo u istini što je Crkva i tko smo mi u njoj upravo po slavlju svete euharistije.

Nastavljajući razmišljanje biskup je na temelju Opće uredbe iz trećeg tipskog izdanja Rimskog misala progovorio o pojedinim pitanjima slavljenja euharistije po rimskom obredu potičući svećenike da povjere je li liturgijski prostor u župnim crkvama uređen u skladu sa zahtjevima svetog slavlja, u kakvom je stanju liturgijsko posuđe i odjeća, vode li brigu o izobrazbi liturgijskih službenika – lektora, psalmista, pjevača i ministranata.

Potom je uslijedilo izlaganje Ivice Bošnjaka, župnog vikara u Pleternici o službama u euharistijskom slavlju, posebno o čitačima, akolitima i ministrantima. Otvorena je potom rasprava u kojoj je istaknuta važnost ministranata, ali upozoreno da je još važnije organizirati i educirati pojedine liturgijske službe kako bi se euharistijsko slavlje moglo odvijati u znakovnosti svoje obrednosti i punije uključenosti sudionika u otajstvo koje slave. Razgovaralo se osobito o prikladnom uređenju liturgijskog prostora te određenim pastoralnim pitanjima s kojima se svećenici susreću u svakodnevnom životu.

Biskup pohodio Kolegij na blagdan sv. Nikole

Prigodom blagdana sv. Nikole biskupa, 6. prosinca požeški biskup Antun Škvorčević u večernjim je satima pohodio Kolegij Požeške biskupije. U već tradicionalnom susretu biskup je najprije pozdravio pitomce Kolegija na čelu s ravnateljem Karlom Pripčićem i prefektom Marijanom Pavelićem. Potom im je progovorio o svetom Nikoli koji je živio u vrijeme crkvenih progona i svoju dobrotu svjedočio čvrstim karakterom i jasnim opredjeljenjem za Isusov sustav vrijednosti. Osim osjetljivosti za siromašne, Nikola je odlučno branio nauku Crkve, suprotstavljajući se krivovjernoj nauku heretika Arija, koji je nijekao Kristovo božanstvo. Biskup je potaknuo učenike u Kolegiju da se i oni po primjeru sv. Nikole izgrađuju u Isusovu vrijednosnom sustavu, rastu u dobroti te da njihova vjera ne bude »mlitava«, nego karakterna i čvrsta. Istaknuo je ulogu kolegijaša u životu Požeške biskupije, podsjetivši ih na njihove obveze i dužnosti, ali i zahvalivši im za doprinos koji daju u Katoličkoj gimnaziji i svojim služenjem u Katedrali. Biskup Antun je pokazao zanimanje za stanje kolegijaša u školi i za život u Kolegiju. Na koncu otvorenog razgovora s učenicima i odgajateljima sve je obradovao prigodnim nikolijskim darovima.

DUHOVNA OBNOVA VJEROUČITELJA I ODGOJITELJICA U VJERI

Bog ulazi u čovjekov život preko molitve, sakramenata i klanjanja

Piše i snimila: Patricija Brdar

U Dvorani sv. Terezije Avilske u Požegi, 26. studenoga održana je adventska duhovna obnova za vjeroučitelje i odgojiteljice u vjeri Požeške biskupije. Voditelj duhovne obnove bio je isusovac Hrvoje Mravak, vjeroučitelj u Isusovačkoj klasičnoj gimnaziji s pravom javnosti u Osijeku.

Sve sudionike duhovne obnove na početku je pozdravio Robert Mokri, predstojnik Katehetskog ureda Požeške biskupije. Predstavio im je voditelja duhovne obnove koji je predvodio molitvu kontemplacije tijekom koje su sudionici zazivali Ime Isusovo. U prvom razmatranju voditelj je istaknuo važnost blagoslivljanja rekavši da je prije svakoga započetog posla dobro blagosloviti osobe s kojima se susrećemo, jer je blagoslov oruđe koje pomaže u odnosima s drugima. Prva Ivanova poslanica kaže da je Bog čovjeka prvi uz ljubio i to je temeljna istina čovjekova života. Na primjeru života svetog Ignacija Lojolskog pokazao je da je Bog onaj koji oslobađa i spašava čovjeka i da se čovjek ne može sâm spasiti. Da bi to čovjek shvatio i prihvatio potrebno je da postane svjestan svoga života i da se svjesno otvara Božjoj ljubavi. Čovjek doduše i dalje ostaje pritisnut svojim ograničenjima, ali je sada sav prošet Bogom.

Pozvao je nazočne da se zapitaju jesu li istinski živi u ovom trenutku ili tek životare. Rekao im je da budu strpljivi u iščekivanju Božjeg odgovora na njihova životna

pitanja jer Božji odgovor ne dolazi odmah, nego spontano. Čovjek se treba učiti da ne živi prema očekivanjima drugih ljudi, ni prema vlastitim očekivanjima, ni prema slikama koje smo sebi stvorili o Bogu. On se često opire Božjoj ljubavi, milosti koja zalazi u same dubine njegova bića, ne vjeruje da je vrijedan Božje ljubavi. Kako onda može otkriti stvarnost koja se nalazi u dubini njegova srca? Preko molitve, sakramenata i klanjanja preko kojih Bog ulazi u čovjekov život, a Božja mu milost onda svakodnevnim ispitom savjesti posvješćuje da ono dobro što je Bog stavio u svakog čovjeka nitko ne može izbrisati. Nakon što

su dobili upute za osobno razmatranje s pozivom da nastave razmatrati i u narednim danima, sudionici duhovne obnove su se zaputili u crkvu sv. Lovre, gdje je voditelj predvodio slavlje sakramenta pomirenja, održavši drugo razmatranje s ispitom savjesti. Nakon pojedinačne ispovijedi uslijedio je vrhunac duhovne obnove – euharistijsko slavlje koje je predvodio p. Mravak.

Na kraju svete mise predstojnik Mokri zahvalio je p. Hrvoju na predvođenju duhovne obnove, a nazočnim vjeroučiteljima što su se sveto adventsko vrijeme započeli sudjelovanjem na ovom duhovnom programu.

SUSRET OBITELJI NA TEMU »KOMUNIKACIJA U OBITELJI«

Kvalitetna komunikacija omogućuje stvarno obiteljsko zajedništvo

U biskupijskoj kući u Đulovcu 3. prosinca održan je susret obitelji na temu »Komunikacija u obitelji«, u organizaciji Centra Pro vita et familia i Caritas Požeške biskupije, a u suradnji s mjesnim župnikom Ivanom Certićem. Na susretu je sudjelovalo 50-ak članova obitelji iz Đulovca. Sve sudionike susreta na početku je pozdravio Goran Lukić, ravnatelj Caritas, a Ana Matković, voditeljica Centra Pro vita et familia Požeške biskupije predstavila je plan programa i ukazala kako su, u današnjem vremenu, važne aktivnosti usmjerene prema obitelji i za obitelj.

Predavanje za roditelje o važnosti komunikacije unutar obitelji održao je Marijan Pavelić, povjerenik za medije Požeške biskupije. Naglasio je kako je obitelj temelj društva i siguran prostor za rast i sazrijevanje te da se komunikacija uči upravo u obitelji. Nadalje je navedeno kako dobra i kvalitetna komunikacija, uz iskazivanje povjerenja, otvorenost i iskrenost, ohrabivanje, pohvalu i osluškivanje pojedinca

što želi reći, omogućuje stvarno obiteljsko zajedništvo te razvija njihovu međusobnu suradnju. S druge strane, loša i nekvilitetna komunikacija, koja je praćena čestim svadama, napetim i nejasnim situacijama te nerazumijevanjem, razbija obiteljsko zajedništvo i ugrožava dijete unutar obitelji. S obzirom da se u mnogim obiteljima previše nekvilitetno razgovara, roditelji su pozvani stvoriti bolje komunikacijsko ozračje u svojoj obitelji tako da obitelj bude ljepše mjesto za življenje, ne savršeno, ali svakako bolje. Nakon predavanja uslijedile su radionice usmjerene na komunikaciju među bračnim partnerima i komunikaciju roditelj – dijete, koju su proveli Marijan Pavelić i Ana Matković.

Za vrijeme roditeljskog predavanja djeca su sudjelovala u tri kreativne radionice. Glazbenu radionicu vodila je Ksenija Mikulčić, tajnica Biskupijskog caritasa, a likovnu i kreativnu radionicu provele su Lucija Lucić i Martina Čerti, učiteljice iz Katoličke osnovne škole u Požegi.

Po završetku pojedinačnih aktivnosti uslijedile su zajedničke aktivnosti roditelja i djece, kratka zakuska i zabavni program na kojem su Mate Vukić, Mia Raguž, Stephani Grgić i Ivana Blažević izveli predstavu »Mrvice iz mog dnevnog boravka«. Na samom kraju djeca su predstavila roditeljima što su izradila i naučila na radionicama, a voditeljica Centra zahvalila svima prisutnima što su u ovo adventsko vrijeme i na ovaj način odlučili obogatiti sebe i svoje obitelji.

DJECA IZ POŽEŠKE UDRUGE »MI« PROSLAVILA SV. NIKOLU U KATEDRALI

Ovoj djeci najviše treba dobrote kakvu je imao sv. Nikola

U predvečerje blagdana sv. Nikole biskupa, 5. prosinca biskup Antun Škvorčević predvodio je euharistijsko slavlje u požeškoj Katedrali na kojem su sudjelovali članovi Udruge roditelja djece s posebnim potrebama »MI« iz Požege. S njim su koncebirali Ivica Žuljević, katedralni župnik, Goran Lukić, ravnatelj Caritas Požeške biskupije te svećenici iz središnjih biskupijskih ustanova. Na početku misnog slavlja biskup je pozdravio nazočne roditelje, djecu i vodstvo Udruge »MI«, svećenike koji su svojom prisutnošću i sudjelovanjem u ovoj svetoj misi željeli iskazati

solidarnost s njima, svećeničke aspirante i kolegijaše.

Rekao je roditeljima kako su već tradicionalno zajedno za blagdan sv. Nikole zato što je on svetac dobrote, a upravo je dobrotu ono što najviše treba njihovoj djeci i čime jedino mogu nadvladati poteškoće u kojima se nalaze. Homiliju je biskup započeo s tvrdnjom da se o blagdanu sv. Nikole svi osjećamo dobro, a razloge za to potražio je u naviještenoj Božjoj riječi. Rekao je da u ulomku iz prvog čitanja progovara veliki starozavjetni prorok Izaija koji pred mučnom stvarnošću zla koje su članovi Božjeg naroda proživjeli u babilonskom sužanjstvu nije ostao zaslijepljen i nemoćan, nego je i u tom stanju ostao okrenut Bogu, izvoru svjetla i njegovu obećanju da će pustinju babilonskog sužanjstva preobraziti u zemlju života u obilju. Pojasnio je da pustinju ovdje možemo shvatiti kao simbol stanja ljudskog srca koje je zbog grijeha usahnulo, ali koje ima mogućnosti ponovno oživjeti. Podsjetio je nazočne da su i u evangeoskom ulomku čuli kako se i Isus našao pred teškim stanjem jednog paraliziranog čovjeka od rođenja kojeg su k njemu spustili kroz krov kuće u kojoj se nalazio s mnoštvom ljudi. Pred situacijom bolesnog čovjeka Isus nije ravnodušan, nego nastupa svojom božanskom moći, neobičnim redosljedom: najprije liječi njegovo srce od bolesti koja se zove grijeh, a tek onda

vraća zdravlje njegovim fizički bolesnim nogama. Moćnom riječju koja oprašta Isus preobražava pustinju srca paraliziranog bolesnika u oazu života, on najprije ustaje i hoda u svom srcu, da bi potom prohodao i svojim fizičkim nogama.

Biskup je posvjedočio kako u trenutku dok promatra bolesnu djecu u njihovim nemoćama na različitim dijelovima tijela, još više misli na ono što je u njihovu srcu, na ranjenost negativnošću, zlom i grijehom. Istaknuo je kako je toplina Isusova srca koja je progovorila pred paraliziranim bolesnikom trajni izazov i nadahnuće roditeljima djece s posebnim potrebama da i oni svakodnevno pristupaju svojoj bolesnoj djeci takvim istim srcem koje ih voli i pomaže da njihova pustinja procvjeta životom. Spomenuo je da je roditeljska ljubav i dobrotu Božja moć koja u njima progovara, kao i u sv. Nikoli, kojom je dizao ljude iz bezživotnih stanja njihove pustinje. Pozvao je nazočne na molitvu da im Bog po zagovoru sv. Nikole trajno daruje moć dobrote, da u njihovim obiteljima pobjeđuje život i da one budu svijetle točke u našoj domovini.

Nakon misnog slavlja u Dvorani sv. Terezije Avilske učenici Katoličke osnovne škole iz Požege za njih su pripremili prigodni glazbeno-scenski program u sklopu kojega su im podijeljeni darovi koje je za njih prigodom blagdana sv. Nikole pripremio Caritas Požeške biskupije.

BOŽIČNA PRIREDBA UČENIKA KATOLIČKE OSNOVNE ŠKOLE U VIROVITICI

Nepotrošivost Božića je u susretu između Boga i čovjeka

U prostorima Katoličke osnovne škole u Virovatici 16. prosinca održana je Božićna priredba učenika prvog i drugog razreda. Uz roditelje i druge uzvanike bio je i biskup Antun Škvorčević te predstojnik Ureda za katoličke škole u Požeškoj biskupiji Ivica Žuljević. Bogat program koji su pripremili učenici zajedno sa svojim učiteljicama i vjeroučiteljem sastojao se od niza tradicionalnih božićnih pjesama, recitacija, kratkih igroka i plesa. Na koncu programa svim prisutnima obratio se i zahvalio ravnatelj Mario Večerčić.

Potom je svoju riječ uputio i biskup Antun. Najprije je izrazio zadovoljstvo što su djeca na njegov upit kako su odgovorila da su odlično. Naglasio je da među njima sasvim posebno mjesto pripada Onome koji se rodio prije više od dvije tisuće godina, Isus Kristu, zbog čijeg se rođenja i oni danas raduju. Pohvalio je program koji su djeca izvela, rekavši da su bili izvrsni u pjesmi, glumi i u radosti. Kazao je da mu je drago što je večeras bio na ovoj priredbi, spomenuvši da se i on sada osjeća »božićno punijim«.

Obraćajući se potom roditeljima, rekao je da postoje Božići koji su ispricani, opjevani, doživljeni, ali da nakon svega on još uvijek nije dovoljno u nama. Naglasio je da po susretu nas starijih s

djecom, koja na izvoran način prenose neku toplinu, radost, dubinu i nepotrošivost Božića, onda se i mi obogatimo Božjom božićnom stvarnošću koju nikad do kraja ne možemo doseći. Ustvrdio je da su djeca večerašnjom priredbom proširila nutarnje prostore našega srca u kojima se događa život, susret između Boga i čovjeka. Zahvalio je učiteljicama i vjeroučitelju, a osobito roditeljima, rekavši da se

koz njihovu prisutnost večeras u njihovoj školi osjetila punina, ne u smislu fizički ispunjene učionice, nego u smislu njihove roditeljske žrtve, dobrote, plemenitosti, ljubavi i radosti zbog njihove djece po kojoj je ovaj prostor večeras bio duhovno zgusnut. Zahvalio je roditeljima za sve ono što čine za svoju djecu, a po njima za našu hrvatsku budućnost, zaželjevši svima radostan i blagoslovljen Božić.

BISKUP PRIMIO VODITELJE UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA

Dati dostojanstvo onima koji su dali život za domovinu

U Biskupskom domu u Požegi 21. studenoga požeški biskup Antun Škvorčević primio je voditelje udruga hrvatskih branitelja s područja Požeške biskupije. Na susretu su bili Nenad Križić, predsjednik zajednice udruga i članova HVIDR-e Virovitičko-podravске županije, Mato Bubaš, predsjednik HVIDR-e Slatina, Damir Vratković, predsjednik HVIDR-e Orahovica, Zvonko Kožnjak, predsjednik Udruge dragovoljaca i veterana klub SOKOL, Milanovac, Stipo Grgić, predsjednik Zajednice udruga i članova HVIDR-e Požeško-slavonske županije, Stipo Hodak, predsjednik HVIDR-e Pakrac, Ivo Nikić, predsjednik HVIDR-e Lipik, Željko Grgić, predsjednik udruge specijalne policije iz Domovinskog rata »Trenk«, Požega, Silvana Kordiš, predsjednica Udruge udovica poginulih hrvatskih branitelja Domovinskog rata, Požega, Krešimir Pavečić, predsjednik Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Požeško-slavonske županije, Štefan Paun, predsjednik Zajednice udruga i članova HVIDR-e Brodsko-posavske županije, Pavo Naletilić, predsjednik Udruge 108. brigade ZNG RH, Slavonski Brod, Mato Modrić, predsjednik Udruge ratnih veterana 121. Brigade, Nova Gradiška, Darko Mussio, predsjednik Udruge specijalne policije iz Domovinskog rata »Zebre«, Nova Gradiška, Darko Josić, predsjednik Udruge specijalne jedinice policije iz Domovinskog rata »Ris«, Kutina - podružnica Novska i Miroslav Ranogajec, predsjednik HVIDR-e Našice. Susretu je nazočio i voćinski župnik Mladen Štivin.

Biskup Antun je istaknuo znakovitost ovog susreta koji se odvija u ozračju spomena žrtve Vuko-

vara i skorog spomena žrtve Voćina. Podsjetio ih je da su oni pripadnici i predstavnici onih ljudi koji su 1991. prepoznali važnost obrane Domovine te bili spremni za njezinu slobodu položiti i vlastiti život, ustvrdivši da je to plemenitost koju se ne smije zaboraviti i za koju im iskazuje posebno poštovanje. Osobito je naglasio kako žrtvi onih koji su položili vlastite živote u obrani Domovine treba dati dostojanstvo koje im pripada, kazavši da se ono očituje već time što ih pamtimo, a da je molitva i njihovo povezivanje s otajstvom Isusove muke, smrti i uskrsnuća najbolji način pamćenja, jer ih promatramo u žrtvi njegove ljubavi kojom je pobjedio zlo i smrt. Zahvalio je nazočnima za sve što su u tom pogledu učinili i što nastoje činiti.

Istaknuo je da je jedno od njihovih plemenitih nastojanja i čuvanje dostojanstva onih koji su poginuli u Voćinu, kao i onih koji su se borili za oslobođenje Voćina. Riječ osobite zahvalnosti biskup je uputio gospodinu Nenadu Križiću koji u suradnji s nazočnima promiče hodočašća hrvatskih branitelja, hrvatske vojske i policije u Voćin na dan 13. prosinca, kad se dogodilo poniženje u Voćinu, kad je razorena voćinska crkva i ubijeno 47 neđužnih ljudi. Spomenuo je da se prije nekoliko dana u Vukovaru očitovala snažna hrvatska osjetljivost za sve ono što se ondje dogodilo, napose za neđužne žrtve i da bi to isto raspoloženje trebalo proširiti i na Voćin prigodom 8. hodočašća hrvatskih branitelja, vojske i policije idućega 13. prosinca. Zahvalio je unaprijed svima nazočnima za sve ono što će učiniti u pripremi i organizaciji toga hodočašća.

Potom je gospodin Nenad Križić u ime svih

nazočnih zahvalio biskupu na riječima pozdrava i dobrodošlice, istaknuvši kako im puno znači što je našao za njih vremena. Izvijestio je nazočne o tijeku priprema za spomenuto hodočašće u Voćin. Zatim je svaki nazočni voditelj udruga predstavio svoj rad te predložio određenu suradnju u obilježavanju značajnih datuma iz njezine ratne prošlosti. Među ostalim istaknuta je važnost njegovanja duhovnosti među članovima udruga za čišćenje i liječenje svega onoga što je ranjeno u ratu.

Na koncu biskup je rekao braniteljima kako je ovaj susret za njega bio veliko obogaćenje te im je obećao duhovnu i molitvenu potporu u njihovim konkretnim plemenitim nastojanjima da se njegovanjem spomena na Domovinski rat, žrtvama i poginulim braniteljima iskazuje zahvalnost i daje dostojanstvo koje im pripada. Svakom sudioniku susreta biskup je uručio knjigu »Voćin«, Zbornik radova međunarodnog znanstvenog skupa o voćinskoj crkvi i svetištu koji je održan 2011. godine.

MISA ZORNICA S DJELATNICIMA POŽEŠKIH KATOLIČKIH ŠKOLA

Prijelaz iz mraka sebičnosti u svjetlo ljubavi

svijeta. Podsjetio ih je da danas slavimo spomendan sv. Ivana od Križa, suradnika sv. Terezije Avilske u njezinu djelu obnove Karmela, koji se najprije sâm trudio dublje uči u Božji svijet, a onda nastojao u tom pomagati i drugima.

U homiliji je biskup kazao da uvijek kad u Časoslovu moli riječi psalma »Probudi se, dušo moja! Probudi se, harfo i citro! Probudi ću zoru jutarnju!« razmišlja kako se to čovjek može probuditi u duši. Spomenuo je da iz iskustva znamo kako to on ne može sam u sebi učiniti, nego netko drugi. Upozorio je na proroka Izaiju koji u današnjem prvom čitanju tumači svojim sunarodnjacima da usred mračnog iskustva babilonskog sužanjstva jedino pravi Bog, Svemoćni Stvoritelj može u njima stvoriti

svjetlo i tamu, povezujući tamu s nesrećom a sreću sa svjetlom. Trenutak svakodnevnog prijelaza iz noćnog mraka u danje svjetlo nazivamo zorom, istaknuo je biskup i dodao da nas ona ovih adventskih dana podsjeća na prijelaz iz mraka smrti u pobjedu uskrsnuća čiji je predokus prijelaz iz mraka sebičnosti u svjetlo ljubavi koji se može dogoditi u našem srcu,

a koji u njem može ostvariti Bog Stvoritelj snagom svoga Duha. Ustvrdio je da tako postajemo ljudi budne duše te je pozvao nazočne da po primjeru sv. Ivana Krstitelja, o kojem govori današnji evangeoski ulomak, u ovo vrijeme došašća jačaju u sebi želju za većom duhovnom budnošću.

Potaknuo je djelatnike škola da odgovor na pitanje tko su oni ne traže u modi, trgovini ili nečem drugom materijalne naravi, jer će ostati kratko izmjereni, nego da Krstiteljevom raspoloženjem iskrena srca stanu pred Isusa Krista i u njem provjere mogućnosti u kojima se može ostvariti njihov život, da mjerilima Božjim pristupaju sebi i drugima, kako je to činio sv. Ivan od Križa i toliki drugi sveci.

PISMO BISKUPA ŠKVORČEVIĆA VJERNICIMA PRIGODOM NEDJELJE CARITASA

Najslabiji u našoj sredini zavrjeđuju našu najveću pozornost

GOSPODIN OSTAJE
VJERAN DOVIJEKA

Kao i ranijih godina, požeški biskup Antun Škvorčević uputio je vjernicima Pismo za Nedjelju Caritasa pod naslovom „A na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim“ (Lk 2,14) koje je čitano u svim župama Požeške biskupije na treću nedjelju došašća, 11. prosinca 2016. U Pismu biskup Antun kaže:

„I nadolazećeg Božića evanđeoski navještaj podsjetit će nas da je Bog Isusovim rođenjem obznanio kako je čovjek njegov miljenik. 'Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!' (Lk 2,14), proglašavaju anđeli u betlehemske noći. To nas potiče da u pripravi za Božić razmislimo što je u središtu naše pozornosti: čovjek ili nešto drugo. Treća nedjelja došašća, Nedjelja Caritasa želi nam pomoći da za Božić na Božji način pristupimo čovjeku te s njegovih polazišta u obitelji i mjestu u kojem živimo provjerimo svoj odnos jednih prema drugima. Najslabiji u našoj sredini zavrjeđuju našu najveću pozornost! Lijep je običaj da prigodom Božića u obiteljima posebno mislimo na djecu i pripravimo za njih darove, jer u njima prepoznajemo krhkost djeteta Isusa u kojem je progovorila Božja moć ljubavi. No, potrebno je proširiti svoj pogled, sjetiti se da je Isus prisutan u onima koje on naziva 'najmanjom braćom' (usp. Mt 25, 31-46), u bolesnima, starijima

i siromašnim ljudima, te svojom blizinom i darom takvim ljudima posvjedočiti ljubav i odanost prema njemu.

Pozivam vas, braćo i sestre, da imate srca za ljude u teškom životnom stanju te po vama sve naše obitelji i župe postanu mjesta susreta Boga i čovjeka, zajedništva u ljubavi. Božić će nam biti onoliko radostan koliko pažnje i dobrote iskažemo jedni drugima, napose ljudima u nevolji. Zacijelo će članovi Odbora za karitativnu djelatnost svakog našeg župnog pastoralnog vijeća nastojati prije Božića organizirati posjet starijima, bolesnima i siromašnima, a svatko od nas u Nedjelju Caritasa na svetim misama i u drugim prigodama darovati svoj novčani prilog za ljude u oskudici, uključiti ih u molitvu da tako budemo blizu miljenicima Božjim u našoj sredini.

Sa zahvalnošću za ono što činite jedni za druge, napose za potrebite, na sve zazivam Božji blagoslov i od srca u Gospodinu pozdravljam – vaš biskup Antun.“

KARITATIVNE AKTIVNOSTI U ŽUPI ORIOVAC

Uz pakete hrane potrebitima daruju i duhovne sadržaje

Kroz minule četiri godine u župi sv. Emerika u Oriovcu vrlo su aktivni i volonteri Caritas. Među njima su najaktivnije Blanka Stažić, Reza Špehar i Božica Pandurić. Kako nam je rekla Blanka Stažić, dolaskom župnika Zdravka Radoša u župu osnovali su Caritas koji aktivno radi i brine o obiteljima i osobama u potrebi.

Najviše njihovih aktivnosti vezano je uz blagdane Božić i Uskrs, kada redovito obilaze četrdesetak obitelji u potrebi i daruju im pakete namirnica. Uz namirnice obično nabave poneku knjižicu duhovnog sadržaja u izdanju „Verbuma“, ako

ne to, u paketu se nađe pokoja duhovna misao ili poticajna rečenica kojom volonteri žele obradovati one kojima pomažu.

Kako bi došli do financijskih sredstava, izrađuju suvenire i ukrase salvetnom

tehnikom, oslikavanjem boca, izrađuju radove na svili, vez na papiru u obliku slika te slike od prešanog cvijeća. Organiziraju i prodaju kolača, a od prikupljenih sredstava onda kupuju prehrambene i higijenske potrepštine obiteljima u potrebi.

Prodajnu izložbu pripreme i u kolo-vozu. Tako namaknuta sredstva namijenjena su djeci s područja župe (oko 25 učenika) kao pomoć pri nabavi knjiga, bilježnica i školskog pribora za novu školsku godinu.

Nevezano uz blagdane vrijedne volonterke tijekom godine obilaze župusamljene, bolesne i osobe invaliditetom, podijele s njima vrijeme, lijepu riječ i poklone neku sitnicu: krunicu, sličicu, medaljicu...

I ovog adventa organizirana je prodajna izložba 11. prosinca te prodaja kolača 18. prosinca nakon čega su se kupile namirnice te posjetile obitelji uoči Božića. (V. Mikić)

U Davoru i uz pomoć svijeća pomažu potrebitima

Župi Davor aktivno djeluje dvadesetak volontera župnog Caritas. Svake godine pred Božić obraduju svoje mještane u potrebi organizirajući različite radionice i prigodne prodajne izložbe. Ove jeseni su od ostataka iskorištenih svijeća pretapanjem i bojanjem izradili nove ukrasne svijeće za advent i Božić. U dekorativnom pakiranju stotinjak kompleta svijeća koje su ponudili mještanima doslovno je planulo. Tako su prikupljenim sredstvima obradovali obitelji u potrebi prigodom Božića, a dio sredstava namijenili su Biskupijskom Caritasu. (V. Mikić)

BISKUP POHODIO PROGNAČIČKO NASELJE KOVAČEVAC

Božić je Božja blizina čovjeku

U sklopu svojih predbožićnih susreta s različitim skupinama vjernika požeški biskup Antun Škvorčević pohodio je 9. prosinca prognaničko naselje Kovačevac kod Nove Gradiške, susreo se s prognanicima te s njima slavio svetu misu. Uvodeći u misno slavlje biskup Antun je pozdravio nazočne izrazivši radost zbog ovog predbožićnog susreta u kojem se, kako je posvjedočio, i on sâm želi pronaći u svom srcu i pravo se raspoložiti za taj događaj Božje ljubavi među nama. »Čovjek može biti prognanik, fizički protjeran iz Bosne ili drugih krajeva kao većina vas i živjeti tešku sudbinu, ali on može biti prognanik u svom srcu zlom koje ga zatvara i dijeli od Boga te ostati sam, biti izgubljen«, rekao je nazočnima te ih potaknuo stihovima adventske pjesme »otvori se, zemljo mila,« pozvao da se ispitaju koliko su u ovom prognaničkom naselju otvoreni za Boga i za njegovu blizinu, naglasivši da je »Božić Božja blizina čovjeku«, i potaknuo da se pokaju napose za ravnodušnost koju pokatkad očituju u odnosu prema Bogu.

Dobro oblikovana savjest

U homiliji biskup je protumačio nazočnima da se pod geslom »Krist danas i uvijek, naša nada, aleluja« pripremamo za Treći biskupijski euharistijski kongres, koji će se održati 24. rujna 2017. godine o 20. obljetnici uspostave Požeške biskupije, istaknuvši da to ima svoje značenje i za ovogodišnje došašće kao i za proslavu svetkovine Božića. Kazao im je: »Vi ste dio te Biskupije po onom vjereničkom srcu koje ne želi ostati zapušteno, nego živo za Boga« te tako ugrađeni u požešku mjesnu Crkvu pridonose njezinu životu.

Polazeći od dnevnih svetih čitanja biskup je podsjetio okupljene vjernike kako Bog nije ravnodušan prema čovjeku te na usta proroka Izaije očituje određenu tugu što narod ne sluša njegovu Riječ, ne obdržava njegove zapovijedi, nije u savezu s njime i ne živi dostojanstvo koje ostvaruje tim putem. Biskup je protumačio važnost

ponašanja u skladu s dobro oblikovanom savješću po kojoj je čovjek u trajnoj povezanosti s Bogom, izvorom i smislom njegova postojanja.

Najbolja priprema za vječnost

U nastavku homilije biskup je pozvao nazočne da pročiste svoje poglede, da ne gledaju svijet pomračenim očima kako bi mogli vidjeti djelo Božje u njima, njegov poziv na puninu života u Isusu Kristu, i da se žarkim srcem opredijele za njega, suraduju s njime te svaki dan svojim vjerničkim srcem budu povezani s njime. Upozorio je da čovjek, kad se udalji od Boga, zapada u gubitništvo, mrak i smrt te ostaje pritisnut zlom i negativnošću koja ga uvjerava kako njegov život ništa ne vrijedi i nema smisla. Naprotiv, ustvrdio je biskup, da je i ono najmanje u njihovu prognaničkom životu vrijedno, osobito njihova patnja, kad se živi u povezanosti s Isusovom patnjom. Pozvao ih je da po sjedinjenju s Isusom Kristom budu u savezu s Bogom, da slušaju njegovu riječ i da nastoje po njoj živjeti. »Tko god je živio deset zapovijedi Božjih ili tko god je nastojao ostvarivati Isusovu riječ nije krenuo krivim putem i postao zao čovjek, nego je bio dignut na višu razinu postojanja«, ustvrdio je biskup. Kazao je kako im je Bog u Isusu Kristu posvjedočio koliko mu je stalo do njih

te ih potaknuo da i oni svojom vjerom posvjedoče koliko je njima stalo do njih samih, i tako se na najbolji način pripremaju – ne samo za ovogodišnji Božić – nego i za vječnost. Istaknuo je da je današnje slavlje svojevrstan nastavak jučerašnje proslave svetkovine Bezgrješnog Začeca u Novoj Gradiški, u kojoj smo očima vjere u Mariji promatrali kako je ona uspjeli čovjek po Božjem naumu. Uputio je molitvu Isusovoj Majci da se trajno zauzima za to da se nitko od prognanika ne izgubi na životnom putu, nego da po vjernosti Bogu i usklađivanju svoga ponašanja s njegovim naumom i zapovijedima trajno budu na putu pobjede života.

Na koncu misnoga slavlja biskup Antun je zahvalio nazočnima na molitvenom zajedništvu, izrazivši uvjerenje da oni i u svojim stanovima kroz osobnu i zajedničku molitvu njeguju zajedništvo s Bogom i međusobnu povezanost. Zahvalio je župniku Perici Matanoviću za sve što on nastoji činiti za njih, a časnoj sestri Blanki Podoreški za sviranje i predvođenje pjevanja. Đakon Ivan Ereiz podijelio je prognanicima božićni novčani prilog Požeške biskupije. Biskup je zaželio nazočnima sretan Božić i na sve zazvao Božji blagoslov.

Karitativne aktivnosti u župi Štivica

Župi svete Marije Magdalene u Štivici tijekom adventa realizirano je više aktivnosti koje su inicirala „Djeca i mladi iz Magdale“, a aktivan je bio i Odbor za karitativnu djelatnost župnog pastoralnog vijeća.

Tako su članovi ŽPV-a posjetili dvadesetak obitelji s više djece te stare i nemoćne i darovali im voće. „Djeca i mladi iz Magdale“ organizirali su radionice na kojima su izrađivali adventske i božićne ukrase, a zatim su upriličili prodajnu izložbu. Prikupljena sredstva namijenjena su potrebama župe.

Mladi su izradili i prigodni štivički kalendar za 2017. godinu s crtežima i motivima svoga sela, njegove povijesti, starinskog štivičkog govora itd. Tijekom adventa prikupljane su i namirnice koje su predane biskupijskom Caritasu za osobe i obitelji u potrebi.

Nakon bogatog programa uz blagdan svetog Nikole mladi župe pripremili su tradicionalnu priredbu „Božić po štivički“. S mladima radi vjeroučiteljica Marina Dedoević, a članovi ŽPV ističu podršku i dobru suradnju sa svojim župnikom Josipom Vračarićem. (V. Mikić)

OBITELJ HLEBEC IZ SKENDEROVACA U NEVREMENU JE OSTALA BEZ KROVA NAD GLAVOM

Dario Helebec: „Bogu se uvijek molim za zdravlje svoje obitelji, svega ostalog će biti“

Piše: Vesna Milković • Snimio: Hrvoje Kusik

Nevrijeme je ovoga ljeta u nekoliko navrata pričinilo veliku štetu mnogim obiteljima, među kojima je bila i sedmeročlana obitelj Helebec iz Skenderovaca. Jak vjetar odnio je krov s trošne kućice da bi potom kiša uništila i ono malo namještaja i odjeće koje su imali. Ostali su bez ičega, a ni prije nevremena nisu imali mnogo jer Branka i Dario nisu zaposleni, a skrbe o petero male djece.

– Začuli su se samo huk i lomljava krovišta – kratko je Branka opisala trenutak kada je njena obitelj doslovno ostala bez krova nad glavom.

Nakon nevremena Helebecovi su se privremeno smjestili kod rodbine u susjedstvu. Njih sedmero u jednoj sobici. – Kiša je uništila sve, ostali su stol, stolice i dječji krevetić – sliježući ramenima dodala je Branka. Ona osobno, pričala je dalje, nikada nije radila nego se kod kuće brinula za djecu: 12-godišnju Viktoriju,

11-godišnjeg Viktora, 9-godišnju Josipu, 3-godišnju Lenu i 8-mjesečnog Gabrijele.

Dario Helebec je nekada radio kod privatnika u šumi na Zvečevu, a kada je firma prestala poslovati, on je završio na Zavodu za zapošljavanje. – Ne radim već 4 godine. Nemam škole a sa 43 godine više te nitko ne traži. Gdje god sam podnosio molbu, a radio bih bilo što, svi kažu da postanu neki drogeraši, da hodaju po birtijama. Idu redovito u crkvu, a ovi troje starijih i ministriraju. To je lijepo i radujem se zbog toga. – kazala je Branka.

I Dariju su obitelj i Bog u životu na prvom mjestu. – Volim svoju obitelj, suprugu i djecu, i nije mi teško brinuti se za njih. Zadovoljan sam sa svojim životom. Ovo je trenutno malo veća borba dok se kuća ne napravi, ali proći će i to. U životu ne trebaš biti lakom nego cijeniti ono što imaš, nije sve u materijalnom, a najvažnije mi je da djeca budu zdrava. Kad idem u crkvu, a i kod kuće, molim se najprije za zdravlje svoje obitelji, svega ostalog će biti. Kćerka je jednom bila jako bolesna, molio sam se za njeno ozdravljenje i ozdravila je. Treba vjerovati i moliti se Bogu, sve će onda biti u redu. – zaključio je Dario.

– U početku smo svi stajali i gledali se

zidove i pitali se što će to biti a, evo, svakim danom je lakše jer vidimo da se nešto radi. U ovom projektu je puno kovača i kovačica koje je trebalo završiti da bi se došlo do novog doma Helebecovih, a župa je jedan od njih, i to manji. Župa je skromna i nema velikih mogućnosti, ali smo s mladima organizirali turnir u odbojci i tu je prikupljeno 8000 kuna. Najveći kovačić je Biskupijski Caritas koji nastoji u suradnji s poduzetnicima osigurati materijal i drugo što je potrebno. Tu najviše treba zahvaliti vlč. Goranu Lukiću, voditelju Caritasu, i Domagoju Stojakoviću arhitektu koji vode cijeli taj posao – rekao je skenderovački župnik Saša Paveljak.

Treba cijeniti ono što imaš, nije sve u materijalnom

Općina Brestovac Helebecovima je dala 30.000 kuna, novčano je pomogao i Caritas, ali i firme Presoflex, Elektroteam... Djeca su na početku školske godine od Caritasu dobila knjige i potreban pribor. Svoj doprinos izgradnji novog doma daju, naravno, i Branka i Dario. Radom ali i nastojanjem da, usprkos svemu, od djece naprave dobre ljude jer, kažu, dom čine i dobri ljudi u njemu. Kao vjernici, nadaju se da će i uspjeti uz Božju pomoć.

– Nije čest slučaj da ljudi imaju petero djece ali, eto, ja volim i obožavam djecu. Stvarno se trudim da ih potaknem da budu dobri ljudi kad odrastu i, ne daj Bože, da postanu neki drogeraši, da hodaju po birtijama. Idu redovito u crkvu, a ovi troje starijih i ministriraju. To je lijepo i radujem se zbog toga. – kazala je Branka.

I Dariju su obitelj i Bog u životu na prvom mjestu. – Volim svoju obitelj, suprugu i djecu, i nije mi teško brinuti se za njih. Zadovoljan sam sa svojim životom. Ovo je trenutno malo veća borba dok se kuća ne napravi, ali proći će i to. U životu ne trebaš biti lakom nego cijeniti ono što imaš, nije sve u materijalnom, a najvažnije mi je da djeca budu zdrava. Kad idem u crkvu, a i kod kuće, molim se najprije za zdravlje svoje obitelji, svega ostalog će biti. Kćerka je jednom bila jako bolesna, molio sam se za njeno ozdravljenje i ozdravila je. Treba vjerovati i moliti se Bogu, sve će onda biti u redu. – zaključio je Dario.

Obitelj Helebec Božić još neće proslaviti u novom domu, nadaju se kako će to biti za Uskrs. Trebat će tada i opremiti kuću. Branka i Dario nadaju se da će uz Božju pomoć i pomoć dobrih ljudi i to riješiti.

„Mi, kao što je rekao biskup, samo volimo život“

I Branka i Dario vole svoju mnogobrojnu obitelj i žao im je što neki ljudi to ne shvaćaju. – Svi zajedno smo bili u Voćinu na hodočašću organiziranom za obitelji s brojnom djecom. Oduševio me naš biskup sa svojom propovijedi u kojoj je pozvao da volimo život. Rekao je da se ljudi diče kad nešto naprave, ali kad vide obitelji s troje i više djece, onda im se rugaju. Znam i da neki ovdje u selu svašta govore o nama. Kažu, nezaposleni su i samo prave djecu kako bi živjeli na račun države. To je ružno. Mi, kao što je rekao biskup, samo volimo život! – zaključio je na kraju Dario.

U ZAGREBU PREDSTAVLJENA MONOGRAFIJA »IVO DULČIĆ«

Dulčić nije gledao svijet iz ptičje, nego nebeske perspektive

Piše i snimio: Ivica Žuljević

U Velikoj dvorani Matice hrvatske u Zagrebu 22. studenog brojnim okupljenim građanima predstavljena je monografija „Ivo Dulčić“ autora Igora Zidića, tiskana u izdanju Požeške biskupije, Matice hrvatske i Moderne galerije. Prethodilo joj je predstavljanje u Požegi minuloga 3. kolovoza i u Dubrovniku 8. kolovoza prigodom stogodišnjice rođenja spomenutog umjetnika. Programom je ravnao akademik Stjepan Damjanović, predsjednik Matice hrvatske, a knjigu je predstavio požeški biskup Antun Škvorčević, povjesničarka umjetnosti Željka Čorak, akademik Tonko Maroević, potpredsjednik Matice hrvatske Damir Barbarić i sam autor Igor Zidić.

Jeka onostranosti

– Izuzetna mi je čast biti s vama na ovako uglednom skupu, u prostorima ustanove dugi niz godina posvećene njegovanju hrvatske pisane riječi i šire kulture te sudjelovanjem na predstavljanju monografije 'Ivo Dulčić' iz pera Igora Zidića iskazati počast umjetniku posebne izvornosti izraza, o stogodišnjici njegova rođenja. Čast mi je tim veća što po svojoj crkvenoj službi ne pripadam među one koji po stručnosti mogu ovom prigodom uputiti mjerodavnu riječ. Nastupam kao onaj koji je u slikarstvu Ive Dulčića, napose u njegovu sakralnom stvaralaštvu, otkrivao sebe u dubokim i dokraja neuhvatljivim sastavnicama svoga bića, po njegovim umjetninama osluškivao jeku onostranosti upisane u svakoga od nas i glas Onoga koji me ljubavljivo smislio, pozvao u postojanje i daje mu smisao. Želio bih vam javno povjeriti kako mi je u duhovnim traganjima i propinjanjima Dulčićev Krist Sveladar, oživotvoren u splitskoj crkvi Gospe od zdravlja, bio jedna od najdražih pratnji. Pomagao mi je slagati se sebi mozaik cjeline svijeta kojem pripadam, za kojim Tinovskom strastvenošću svim srcem čeznem i podario slobodu za mnoga, osobito mladenačka opredjeljenja, oslobođena ideoloških spona, među kojima je i odluku da postanem svećenik - istaknuo je među ostalim biskup Škvorčević.

Dodao je da time ne mistificira ni Dulčića ni svoj životni put, samo podsjeća na činjenicu isprepletenosti ljudskih sudbina i na duhovnu baštinu koja je zapravo zgušnjuta povijest duša, a ta baština nas dohvaća, zahvaća i ispunja različitim putovima, među njima i posredstvom umjetnosti te nam daruje identitet u njegovu najizvornijem smislu. Izrazio je zatim duboku zahvalnost Dulčićevoj supruzi gospođi Miri što je, tko zna zbog kojih razloga, darovala Požeškog biskupiji nemali broj njegovih slika te su one postale svojevrsnom popudbinom i njegovog sadašnjeg biskupskog poslanja.

Spomenuo je kako XX. stoljeće među ostalima silno mnogo duguje umjetnicima, napose Dulčiću, jer se po njima hrvatski čovjek trgo iz ratnih beznađa i ideološke zarobljenosti.

– Snažno asocijativno značenje i s obzirom na Dulčića ima Isusov poziv: 'Zaista kažem vam, ako se ne obratite i ne postanete kao djeca, nećete ući u kraljevstvo nebesko' (Mt 18,3). Ne biti djetinjast, nego postati i ostati dijete – to je put kojim se stiže najdalje, do neba. Uistinu, u svijetu prijetvornih, umjetnih i površnih odnosa, umjetnikom se može nazvati samo onu osobu čiji je duh usmjeren na djetinjstvo izvornost, i kreće se u okviru životnih koordinata svojstvenih djetetu a koje se u većini nas zagube u fahznanstvenim jednodimenzionalnostima ili kompromisnim prilagodbama društvenim stanjima i potrebama. Dijete je zadiviljeno stvarnošću, poput Augustina je doživljavao kao 'grande profundus – veliku dubinu', a u njegovim djetinjim čežnjama očituju se 'nemiri od iskona', kako bi ih nazvao Ivo Andrić. Jedno od osobitih dječjih svojstava je nepatvoreno povjerenje s kojim ono živi najdublju povezanost s majkom, ocem i vršnjacima, konačno s Bogom. Iz tog povjerenja otvaraju se beskrajni prostori slobode koju dijete koristi za igru, postaje 'homo ludens', krećući se u svijetu snova, mašte, uzneseno u stanje života koje smo mi stariji uglavnom izgubili – naglasio je biskup.

Poetske dimenzije

Takav obraćenik, dodao je, bio je Ivo Dulčić, izvanredan 'homo ludens'. -Iz ponešto opore naravi, slabša tjelesne strukture progovarala je svom silinom neka djetinja izvornost za koju zacijelo smijemo reći da pripada kraljevstvu nebeskom. Kao da se na njemu ostvario Isusov poziv 'Progledaj!', upućen jerihonskom slijepcu i kao da za njega vrijedi Isusova tvrdnja 'Vjera te tvoja spasila!' (Lk 18,42). Svaki je izvorni umjetnik majstor duha, kojim dohvaća stvarnost u njezinim poetskim dimenzijama, otkriva ljepotu najobičnijih predmeta. No, vjera je moć čovjekova duha, dar Božji kojim on prodire iz privida u dubinu stvarnosti, uzdiže se u nadspoznajni

svijet, budnost za onostranost kojoj pripadamo i snalaženje u svijetu za koji smo konačno stvoreni. Još više, vjera je izvorno stanje naše najdublje povezanosti s Onim koji nas je pozvao u život, čin posvemašnje povjere sebe Drugome u kome se ne možemo izgubiti, nego pronaći svoje istinsko lice, identitet u svojoj dubini i smislu. Vjera koja nas sljubljuje s Drugim susreće se s bezgraničnošću ljubavi jer te dvije stvarnosti pripadaju istom duhovnom dinamizmu, suprotnom sebičnosti, okrenutosti sebi samome, zarobljenosti samim sobom i izgubljenosti u vlastitoj ograničenosti - objasnio je.

Nastavio je kako se Dulčić napose u svom sakralnom slikarstvu očitovao kao umjetnik koji ne gleda stvarnost tek iz ptičje, nego iz nebeske perspektive. Bio je vjernik na svojoj osebjun, ali vjerodostojan način. Njegov osobni vjernički odnos prema Isusu Kristu bio je puno više nego li institucionalna pripadnost Crkvi, koju je poštivao i u koju je svojim umjetničkim djelima želio unijeti snagu vlastitog iskustva vjere. - Nije se dao sputati ponekim negativnim tadašnjim crkvenim pristupom prema njegovom sakralnom izrazu, a još manje ideološki nametnutom jednodimenzionalnom društvenom okviru, te je svoju slobodu platio teškim računom podcjenjivanja i ignoriranja. Time je samo potvrdio veličinu i snagu svoga duha - istaknuo je.

Biskup je dodao kako je smatrao da se Ivo Dulčiću i s crkvene strane treba vratiti dug te ispraviti nepravdu koja mu je nanesena i time što za života niti nakon smrti nije dobio monografiju kakva dolikuje umjetniku njegova kova, a za to je najidealniji bio Igor Zidić, jedan od njegovih najboljih poznavatelja i štovatelja. - Za tu dragocjenu uslugu od srca mu i duboko zahvaljujem, sa željom da se čitatelji po njoj upute u svijet Dulčićeve onostranosti i duhovno obogate - poručio je na kraju svoga izlaganja.

LITURGIJSKA GODINA A

Ukorak s liturgijskim vremenom

Piše: Josip Krpeljević

SVETKOVINA SVETE MARIJE BOGORODICE

Božićna osmina, Svetkovina Marije Bogorodice, Nova godina, Svjetski dan mira. Toliko se toga zgusnulo u ovaj jedan dan, prvi dan nove građanske godine. Bog nas poziva da nam ovaj dan bude početak nečega novoga, ne prvotno u kalendarskom smislu, nego blagoslovljeni početak novoga kršćanskog života. Na početku svega stvoreno-ga stoji Božji blagoslov, a plodovi Božjeg blagoslova su životna snaga, urod zemlje, mir u prirodi i među ljudima, ukoliko, sve ono što se izriče hebrejskom riječi šalom. Prvo čitanje iz Knjige Brojeva donosi poznati tekst blagoslovne molitve koju su starozavjetni svećenici svakodnevno izgovarali nad narodom: »Neka te blagoslovi Gospo-

din i neka te čuva! Neka te Gospodin licem svojim obasja, milostiv ti bude! Neka pogled svoj Gospodin svrati na te i mir ti donese!« (Br 6, 26-28). U drugom čitanju iz poslanice Galaćanima apostol Pavao naviješta da je Krist došao osloboditi čovjeka ne samo od sila zla, nego i od svega onoga što je zastarjelo u starozavjetnom zakonu. On mu daje svoga Duha za novi zakon njegova života. Evandeoski ulomak naglašava da je novorođenom Mesiji dano ime Ješua (Bog spašava): spasitelj svijeta i osloboditelj Božjeg naroda od njegovih grijeha. U svakom euharistijskom slavju pozvani smo zahvaljivati Ocu za svaki blagoslov koji nam je udijelio. ■

BOGOJAVLJENJE

Oni koji su došli darivati, odlaze obdareni, postaju glasnici svjetla u tminama prekrivenom svijetu i donositelji nade svim ljudima. Svjetlom se u Bibliji objavljuje Božja moć i slava, a također i njegovo spasenjsko zahvaćanje u ljudsku povijest. Nakon mračnih godina babilonskog sužanjstva, ostatku izraelskog naroda Bog otvara obzore nade omogućivši mu povratak u domovinu. Prorok Izaija u prvom čitanju opisuje kako se pred tim djelom Božjim čude narodi zemlje i s darovima u rukama dolaze se pokloniti Bogu Izraelovu. Već je Stari zavjet naznačio da Bog nije spasitelj samo i isključivo Izraela, nego i svih drugih naroda na zemlji, međutim, židovstvo je tu poruku ostavilo po strani. Sâm Pavao je svjedok koliko je to za

njeza bila nečuvana novost, ali kad ju je jednom razumio, postao je njezin gorljivi promicatelj. U ulomku drugog čitanja kaže da je to otajstvo spasenja svih ljudi u Starom zavjetu bilo skriveno i da je sada u Novom zavjetu objavljeno: da Bog svim narodima bez razlike nudi mesijansko spasenje. To je očigledno iz evandeoskog ulomka o dolasku mudraca s Istoka u Betlehem. Oni, tuđinci, pogani iz dalekih zemalja, nakon napornog traganja vođeni zvijezdom pronalaze novorođenog Isusa u Betlehemu. Židovski pak pismoznanci, premda im je iz Svetog pisma bilo dobro poznato mjesto gdje će se Mesija roditi, ne odlaze u Betlehem, nego ostaju zatvoreni unutar jeruzalemskih zidina. ■

KRŠTENJE GOSPODINOVO

Isusovo krštenje je također događaj bogojavljenja: epifanija Boga koji se objavljuje. Bog Otac naziva svojim ljubljenim Sinom čovjeka Isusa. Duh Božji počiva na njemu, odvodi ga u pustinju, potom u Galileju, Jeruzalem, na Golgotu. U snazi Duha Isus će prinijeti sebe kao žrtvu za grijeh svijeta. U prvom čitanju prorok Izaija govori o pozivu »sluge Božjega«, tajanstvenoga proročko-kraljevskog lika čija je zadaća naviještati svim narodima Božju vjernost i milosrđe. Za izvršenje te zadaće obdaren je Duhom Svetim. Dok se krstio Bog je na Isusa izlio Duha Svetoga, proglasio ga svojim Sinom i pomazao

za Mesiju. Po njemu je svim ljudima, židovima i poganima, navijestio pomirenje i mir. To je bila temeljna propovijed u apostolsko vrijeme, a to je radosna vijest i za današnji svijet. Onaj koga je Ivan krstio time je očitovao svoju volju za obraćenjem, svoju spremnost za dolazak Božje vladavine. Euharistija je spomen-čin Isusova uranjanja u muku i smrt i njegova uskrsnog izranjanja na novi život. Krštenje na Jordanu za Isusa je bilo odlučujući početak. Odatle je krenuo njegov hod prema drugom jednom krštenju, onom na Golgoti, gdje je on umro da bismo mi živjeli. ■

DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

Isus je Jaganjac Božji koji oduzima grijeh svijeta i Sluga kojega je Bog izabrao i postavio za svjetlo narodima. Time što shvaćamo i prihvaćamo ono što je Bog po Isusu učinio, mi ga našim hvalospjevima i djelima častimo i pomažemo mu spasiti svijet. Prvo čitanje donosi ulomak Izaijine druge pjesme o Sluzi Jahvinu, a njezin cijeli tekst naviješta se u bogoslužju Velikog petka. Isus utjelovljuje pravi Izrael i ispunja njegovo poslanje da Božju istinu, oslobodjenje i spasenje donese Izraelu i svim narodima na zemlji. Njegov put prolazi kroz tamu patnje, ali Bog ga neće napustiti, već će ga okruniti slavom. Od danas pa sve do početka korizme u drugim čitanjima naviješta se Prva poslanica Korinćanima. U današnjem ulomku apostol Pavao kršćane u Korintu naziva »svetim« jer ih je Bog »posvetio« time što ih je po Kristu pozvao k sebi i oni su sada ljudi »koji zazivaju Ime Isusa Krista Gospodina našega«. Po svom pozivu apostol Pavao je tijesno povezan s korinćanskom zajednicom, unatoč oštrim razmiricama. Ivanov evandeoski ulomak sadrži tri tvrdnje o Isusu. On je Jaganjac koji oduzima grijeh svijeta, na njega je sišao Duh Sveti i na njemu ostao – on je Izabranik Božji, Sin Božji. U tim se tvrdnjama zrcali lik Izaijinog Sluge Božjega. Isus je Božji sluga i Božji jaganjac. Mi smo pozvani na njegovu gozbu. ■

TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU

Veliki dio sjevernoga izraelskog kraljevstva bio je sredinom 8. st. pr. Kr. pripojen asirskom kraljevstvu, a stanovništvo Galileje odvedeno u ropstvo i nestalo u tami povijesnog bespuća. No u toj tami zasjast će jedno svjetlo, naviješta prorok Izaija u prvom čitanju današnjeg bogoslužja. Matej u današnjem evandeoskom ulomku vidi ostvarenje tog proroštva kad je Isus došao u Galileju, navijestio Kraljevstvo Božje i pozvao prve učenike da pođu za njim. Drugo čitanje govori kako je u kršćanskoj zajednici u Korintu bilo napetosti među podijeljenim grupama koje su se pozivale na određene misionare i učitelje. Posljedica takvoga njegovanja kulta ličnosti bila je razdijeljenost Krista i razaranje samog središta evanđelja. Zajednica ne živi od osobne karizme nekog propovjednika, njegova šarma i talenta, nego od snage Kristova križa. Matejev evandeoski ulomak opisuje početak Isusova javnog djelovanja u Galileji, a to je naviještanje Kraljevstva Božjeg i liječenje bolesnika. Prije negoli je počeo govoriti o čudesima Matej opisuje poziv prvih učenika: Petra i Andrije, Jakova i Ivana, dvaput po dvojica braće. Oni čuju poziv i razumiju ga srcecem prije negoli pameću uviđaju što će im hod za Isusom donijeti s obzirom na poniženje i na veličinu. Svjetlost – radost i nada – dolazi na svijet po Isusovoj poruci i po njegovu križu. U ludosti križa postaje vidljiva mudrost Božja, njegova ljubav i njegova svetost. ■

ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

Zašto Bog siromahe ljubi više nego bogataše i gladne više nego site? On ljubi i jedne i druge, ali bogati se plaše toga da budu ljubljani, strahuju da bi ljubav njihovo tvrdo srce mogla omekšati, a njihovo bogatstvo rastopiti. Prvo čitanje iz knjige proroka Sofonije naviješta dan suda Božjega, kroz čiju će pročišćujuću vatru proći ostatak izabranog naroda, kojemu prorok daje novu nadu. Isus će također blaženima prozvati one ljude koji su pred Bogom siromašni. U drugom čitanju slušamo kako mudri i moćni ljudi ovog svijeta nisu prihvatili radosnu vijest o otkupljenju Isusovom smrću na križu, a siromašni i jednostavni ljudi jesu. Uvijek je tako bilo. Bog sebi odabire narod od siromašnih i jednostavnih ljudi da se nitko pred njim ne može hvaliti, nego samo biti ponizan. U Govoru na gori (Mt 5-7) Isus nastupa kao novi Mojsije koji naviješta novu, »bolju« pravednost. Siromasi ovdje nisu ekonomsko-socijalna kategorija, nego su to ljudi koji znaju da su potpuno ovisni o Bogu i koji svojim siromaštvom obdaruju druge ljude. U lomljenju i dijeljenju euharistijskog kruha oni pronalaze Boga i svoju sreću. »Kao što je Krist priveo kraju djelo otkupljenja u siromaštvu i progonstvu, tako je i Crkva pozvana ići naprijed istim putem, da ljudima priopći polodove spasenja« (LG, 8). ■

ŠESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Koji čovjek je istinski slobodan? Onaj koji može učiniti što god poželi ili onaj koji u poslušnosti može učiniti i ono čemu se njegova volja protivi? Starozavjetni mudrac Sirah (2. st. pr. Kr.) u prvom čitanju odbacuje dvije zablude. Najprije tvrdnju da je grijeh neizbježan, štoviše, da je sâm Bog za nj odgovoran. Druga pak tvrdnja veli da se Bog uopće ne brine za čovjeka i da o njegovu grijehu ne zna ništa. To tvrde bezumnici koji o Bogu ništa ne razumiju, a niti o čovjeku ne znaju mnogo. Spada u čovjekovu bit da on može razlikovati dobro i zlo, i birati između toga dvoga, a Božjoj biti pripada svojstvo da se on brine za svoje stvaranje, čovjeka. Novi ulomak iz Prve poslanice Korinćanima otkriva da korinćanska kršćanska zajednica nipošto nije bila idealna zajednica. Neki njezini članovi sebi su svojatali uzvišeniju spoznaju i duhovno iskustvo, zaboravljajući da je »mudrost« otajstvo križa, uvid u Božju dubinu, koji Duh Sveti daje samo savršenima čije savršenstvo postoji u ljubavi. U evandeoskom ulomku Isus govori o starozavjetnom zakonu kao o obznajivanju Božje volje za njegov narod i on ga želi ispuniti, odnosno dovršiti. Za ispunjenje Zakona nije dovoljno čisto izvanjsko djelo, nego je to pitanje »srca«. Bog se u Isusovoj riječi i sudbini objavljuje onakvim kakav jest: Bog za čovjeka. ■

OSMA NEDJELJA KROZ GODINU

Vjerujemo li mi doista da se Bog brine za nas ljude ili je ono što se naziva božanska providnost u međuvremenu zamijenjeno tehnikom i organizacijom života? Bog u kojeg vjerujemo, Otac Isusa Krista i naš Otac nije puki djelitelj kruha. On je Gospodar koji svakom od nas kaže da nešto učinimo, da pomognemo svome bližnjemu. Izaija u prvom čitanju svjedoči kako je tragedija babilonskog sužanjstva uzdrmla vjeru izraelskog naroda koji se osjeća od Boga napuštenim i zaboravljenim i nije mu lako vjerovati da će ga Bog ikad više vratiti u domovinu. Ipak, on i u takvom ozračju naviješta da Bog ne zaboravlja svoj narod kao što ni majka ne zaboravlja svoje dijete. U drugom čitanju Pavao naglašava da apostoli i njihovi suradnici nisu gospodari vjerničke zajednice, nego njezini služitelji. Oni dalje prenose ono što su i sami primili: Božju objavu po Isusu Kristu. Jesu li oni vjerno izvršili svoju službu, to će prosuditi sâm Bog. Ulomak današnjeg evanđelja ima dva nejednaka dijela. U prvom se govori o dva gospodara (Bog i bogatstvo), a u drugom je prisposoba o pticama nebeskim i ljiljanima poljskim. Mammon je novac koji je postao krivi bog, idol. Čovjek ne može služiti Bogu i idolu novca, svatko se s lakoćom može uvjeriti u istinitost ovih riječi. ■

PETA NEDJELJA KROZ GODINU

Boga častimo kad njegovu Riječ ozbiljno shvaćamo, kad vjerujemo ono što nam govori i činimo ono što on od nas traži, a to su djela, ne riječi. Ono što činimo danas određuje kako će svijet izgledati sutra. Ako je kroz moje djelovanje neki drugi čovjek doživio Božju blizinu, tada je Bog po meni učinio veliku stvar. Prorok Izaija u današnjem prvom čitanju upozorava stanovnike Jeruzalema da njihov post i bogoslužje neće imati nikakve vrijednosti ako ne budu činili ono što Bog od njih traži. Nema zajedništva s Bogom niti pomoći od Boga dokle god čovjek nije spreman biti u zajedništvu sa svojim bližnjima i pomagati onima koji su u potrebi. Današnji ulomak iz Prve poslanice Korinćanima uči nas da Bog vrši djelo otkupljenja sa skromnim sredstvima. Dokaz tome je način na koji Krist izabire svoje glasnike i suradnike. On pokazuje da snaga evanđelja ne dolazi od ljudi, nego od Boga. U evandeoskom ulomku Isus od svojih učenika zahtijeva da budu sol zemlje i svjetlost svijeta. Svjetlost životu daje sjaj, a sol hrani daje tek. Ljudi ne žele slušati kako kršćani samo lijepo govore, već žele vidjeti njihova konkretna djela. Isus Krist je svjetlo istisnko koje obasjava svakog čovjeka, grije njegovo srce i donosi mu Božju radost. ■

SEDMA NEDJELJA KROZ GODINU

Isus je pohvalio ljude koji ne pribjegavaju nasilju ni onda kad im se nanosi nepravda. Ostvariti svoje pravo pod svaku cijenu nije ono najbolje, jer postoji opasnost da čovjek ispravljajući jednu počini drugu nepravdu. Tko je u stanju bez gorčine u srcu odreći se nekog svog prava taj zadobiva nešto veliko: slobodu i mir. Ulomak prvog čitanja uzet je iz Levitskog zakonika, knjige koja sadrži zbirku zakona nazvanu »Zakon svetosti« (pogl. 17-25). Izraelski narod je »svet« jer je Bogu posvećen i njemu od početka svog postojanja pripada na poseban način. U tom kontekstu »bližnji« je bio ponajprije pripadnik vlastitog naroda, »brat«, a njega ljubiti značilo je htjeti mu i činiti mu dobro. Apostol Pavao u drugom čitanju za korinćansku zajednicu kaže da je živi hram Božji, da je »sveta« jer u njoj prebiva Duh Božji. Tko tu zajednicu razdire podjelama, razara hram Božji. Uzvratiti jednakom mjerom čini se tako razumnim i zato je zakon odmazde u staro vrijeme smatran veoma pravednim. Isus pak uči da se ono što je tvrdokornom narodu nekoć bilo dopušteno, više ne može prikazivati kao volja Božja. Nova zapovijed znači ljubav bez pridržaja. Ona svoje krajnje utemeljenje ima u Božjem vlastitom biću i djelovanju. Što je Isus zapravo učinio? On je bio učitelj koji nije ništa napisao, već je odgajao svoje učenike kojima nije želio postavljati pitanja, nego je želio s njima prebivati dan i noć. ■

Zajedništvo • GLASILO POŽEŠKE BISKUPIJE

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Biskupski ordinarijat, Požega
GLAVNI UREDNIK: Ivica Žuljević
UREDNIČKI KOLEGIJ: Ivica Žuljević, Ljiljana Marić, Pavle Primorac, Višnja Mikić
LEKTOR: Miroslav Paulić • GRAFIČKA PRIPREMA: Tomislav Koščak
TISAK: Denona, Zagreb • ISSN: 1846-4047
ADRESA UREDNIŠTVA: Trg Svetog Trojstva 18, 34000 Požega
Tel. 034-290-300; fax. 034-274-295 • e-mail: pbzajednistvo@gmail.com

VILKO PAVELIĆ, DRAGOVOLJAC DOMOVINSKOG RATA, ČASNIK HV-A I ZAPOSLENIK U POŽEŠKOJ VOJARNI

Nekad je lakše dati život za Domovinu, nego živjeti za nju

Razgovarala: Ljiljana Marić

Vilko Pavelić, časnik Hrvatske vojske i voditelj Odsjeka prometne službe u Vojarni 123. brigade HV prije 25 godina dragovoljno je krenuo u obranu svoje domovine.

Rođen je 1962. godine u Sanskom Mostu (BiH) u peteročlanoj obitelji koja se odmah sljedeće godine zbog političkih i ekonomskih razloga doselila u Mihaljeve, nedaleko Požege. Osnovnu školu pohađao je u Trenkovu, a nakon toga školovanje je nastavio u Poljoprivredno-prehrambenoj školi u Požegi.

Po odsluženju vojnog roka zaposlio se u Radnoj jedinici Trenkovo PPK Kutjeva. U međuvremenu se 1983. godine oženio, preselio u Jakšić gdje i danas živi. Sa suprugom Đurđicom odgojio je petero sinova. Po završetku rata ostao je raditi u požeškoj vojarni te nastavio školovanje stekavši zvanje prvostupnika prometa. Posebna ljubav i hobi mu je nogomet. Kao srednjoškolac bio je aktivni igrač NK Slavonije Požega, a nakon ženidbe i selidbe u Jakšić prelazi u NK Jakšić gdje ostaje do kraja „karijere“ i kao igrač i kao trener mladih kategorija.

* Kada ste shvatili da je počeo rat, odnosno da je naša domovina napadnuta i kako ste se tada osjećali?

– Selidba mojih roditelja i odrastanje s prezimenom koje nosim neprestano su me podsjećali da Jugoslavija ne može opstati. Iskreno, žalosni rat me nije iznenadio, iznenadilo me vrijeme njegova početka. To je vrijeme kada supruga Đurđica i ja gradimo obiteljsku kuću i šaljem prve sinove u školu. Saznao sam odmah za bitku u Pakracu i napetosti koje se stvaraju u ostalim dijelovima gdje žive Hrvati. Osjećao sam se povrijeđeno, izdano, ugroženo, a samim time i dužnim braniti svoju obitelj i Domovinu.

* U kojem trenutku ste odlučili poći u obranu domovine?

– Budući da sam već u početku prepoznao aktivnosti koje su prethodile početku

Domovinskoga rata, već 1990. godine sam se prijavio u Policijsku postaju u Požegi kao pričuvni policajac. Naglašavam da odlazak u rat nije bila samo moja osobna odluka nego obiteljska jer sam bio prisiljen ostaviti suprugu Đurđicu s dvoje male djece. Ona mi je kroz svo to vrijeme, ali i kasnije iskazivala najveću podršku.

* Kako je izgledao Vaš ratni put?

– U travnju 1991. kada sam zadužio oružje aktivno sam odlazio na dežurstva kod RTV repetitora na Psunju i Krndiji. U lipnju se uključujem u Zbor narodne garde i postajem pripadnik 108. brodske brigade koja je slijedom okolnosti prerasla u 123. brigadu u kojoj sudjelujem na svim zapadnoslavonskim bojištima.

* Jeste li se kada našli u smrtnoj opasnosti i kako ste tada reagirali?

– U ratu sam sudjelovao kao zapovjednik voda i bili smo u nekoliko rizičnih situacija. Moram priznati da sam u tim trenucima osjećao jednaku odgovornost sačuvati živote mojih suboraca kao i svoj vlastiti. Možda će ovo izgledati neuvjeljivo, no u takvim trenucima sam najmanje mislio na sebe. Najteži rizik gubitka vlastitog života za mene je bilo to što bi moja supruga ostala bez muža, moji sinovi bez oca. Stoga u opasnostima nisam branio sebe i kolege na ratištu, nego uistinu branili smo svoje obitelji, žene, djecu, roditelje... Želim istaknuti da smo u svakoj situaciji prema svima postupali korektno, savjesno i u skladu s međunarodnim ratnim pravom.

* Je li vas ratna situacija potaknula da više razmišljate o svojoj vjeri i Bogu?

– Do '90-ih sam godina bio „tradicionalan“ vjernik koji je redovito nedjeljom išao na misu. Možda se mogu opravdati i činjenicom da sam još uvijek bio mlad. Odlazak u rat nije bio samo hod s puškom u ruci. Bio je to odlazak u nesigurno. Iskustvo da je život dar koji ti može biti u svakom trenutku oduzet. Iskustvo nemoći i boli. Izgubio sam mnoge prijatelje, među njima i neke vrlo bliske osobe. Sva ta ratna iskustva definitivno su me potaknula da temeljitije preispitam svoj osobni duhovni život. To je proces koji je trajao godinama i, vjerujem, još uvijek traje. Svaki moj izlazak iz sigurnosti obiteljskog doma bio je praćen krunicom. I ta krunica, koju sam molio možda više iz straha nego pobožnosti, potaknula me da razmišljam o svojoj molitvi i o svojoj vjeri. Odnos prema Bogu tako je sve više postajao moje slobodno i osobno opredjeljenje, a ne više stvar navike i tradicije. Mogu reći da je bolno iskustvo rata zasigurno ubrzalo moje vjerski sazrijevanje.

* Tko je zaslužan za vaš vjerski odgoj i duhovni rast?

– Roditelji su me naučili osnovne molitve, međutim, kao dijete o vjeri sam puno slušao i učio od pobožne bake Terezije koja je svima u selu bila uzor i poticaj za život u vjeri. Ona je molila po cijele dane.

* Je li danas teško svjedočiti svoju vjeru u obitelji i javnom životu?

– Mislim da je pravu vjeru uvijek jednako teško svjedočiti, možda najteže unutar obitelji jer tamo te svi najbolje poznaju, tamo su vidljive tvoje slabosti. Supruga i ja danas imamo petoricu sinova. Iako je naša obitelj zahvaljujući Bogu doista skladna, jedan sin nam je svećenik, često se osjećamo nemoćno i često na različitim područjima padamo i ustajemo. Teško je u svemu uvijek davati dobar primjer. Svjedočiti vjeru trebamo ne toliko govorom i borbama za nekakva prava, nego u malenim gestama među ljudima s kojima živimo.

* Kako živite svoju vjeru?

– Ne želim se sada hvaliti poput farizeja, ali evo kratko odgovora na Vaše pitanje. Trudim se živjeti svoju vjeru na poslu, u obitelji, s prijateljima i to tako da uvijek postupam korektno i po savjesti. Osim molitvom svjedočim vjeru aktivnim odlascima na svete mise, godinama pješačim Gospi Voćinskoj, redovito hodočastim u Mariju Bistricu, nekoliko puta sam s vojskom išao u Lurd, karitativno sam aktivan u župi Jakšić i kao član Ekonomskog vijeća.

* Koliko Vam kao branitelju smeta što se u našem društvu sve manje vrednuje domoljublje, ali i doprinos branitelja u stvaranju države?

– Možda malo, ali ne bavim se previše time jer mislim da svatko treba krenuti od sebe. Nekad je lakše dati život za Domovinu, nego živjeti za nju. Kako danas živjeti za Hrvatsku, kako ju voljeti? Ponovno, malim svakodnevnim gestama kao što su iznošenje zastave, poštivanje zakona, pomoć potrebnima, podrška djeci i mladima, poštivanje i uvažavanje drugih.

Biskup krstio djecu u obiteljima s brojnom djecom

U Brodskom Stupniku kršteno peto dijete obitelji Šošarić

Biskup Antun Škvorčević pohodio je u nedjelju 13. studenog župu sv. Ilije proroka u Brodskom Stupniku i u župnoj crkvi predvodio euharistijsko slavlje tijekom kojega je krstio Gašpara, peto dijete u obitelji Mihaela i Katarine Šošarić. Zahvaljujući župniku Anti Iviću na riječima dobrodošlice, biskup je rekao da je došao radovati se životu zajedno s roditeljima ovog djeteta, naglasivši da danas, kad je u Hrvatskoj život na uzroku, a smrt pobjeđuje, rođenje novog čovjeka predstavlja najveći događaj koji nam se može dogoditi. Podsjetio je da je svaki novi čovjek dar Božji, ne samo za ovdje, nego i za vječnost. U ozračju radosti zbog dara novoga života pozdravio je sve nazočne, a osobito roditelje Mihaela i Katarinu Šošarić, čestitavši im na opredjeljenju za život.

Biskup je u homiliji među ostalim podsjetio kako je mali Gašpar rođenjem ušao u svijet označen zlom i smrću, ali ga u krštenju povjeravamo Isusu Kristu da bude dionikom njegove pobjede.

U Kaptolu kršten Dominik, osmo dijete obitelji Fila

Na Drugu nedjelju došašća, 4. prosinca biskup Antun Škvorčević predvodio je misno slavlje u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Kaptolu te krstio dječaka Dominika, osmo dijete Ivica i Tanje Fila. Zbog sprječivosti bolešću župnika Josipa Klarića, biskupa je dočekao i pozdravio kaptolački dekan Mario Sanić, župnik u Velikoj. Biskup je u uvodnoj riječi podsjetio vjernike na naša iščekivanja bolje budućnosti, istaknuvši da i Bog ima svoja očekivanja od nas, da su na to na najbolji način odgovorili supružnici Ivica i Tanja Fila koji su svojom žrtvom i ljubavlju primili osmo dijete i tako dali snažan doprinos hrvatskoj budućnosti. Čestitao im je za svjedočanstvo koje su time pružili i potaknuo sve da susreću takve obitelji s poštovanjem, za njih mole i materijalno im pomažu. Pozvao je također na molitvu za župnika da se što prije zdrav vrati u župu i nastavi svoje svećeničko poslanje.

Biskup je podsjetio nazočne vjernike kako na različitim razinama našega društvenog života po-

stoje određeni programi kojima se želi nešto postići i da je među njima trenutačno najizazovnije hoće li program Hrvatske Vlade, porezna reforma i drugo što ona poduzima dovesti do bolje hrvatske budućnosti. Istaknuo je kako je za svakoga od nas presudan naš osobni životni program u kojem se konačno ostvaruje naša sudbina, ustvrdivši da su se tim putem radali velikani duha koji su jedini čovječanstvo vodili k pravoj budućnosti. Kazao je da je Isus Krist snagom Duha ostvario prodor iz naše zarobljenosti smrću te svi oni koji tragaju za tom istom snagom Duha i nastoje po njoj oblikovati svoj život, sjedinjuju se s njime, služeći istinskoj budućnosti čovječanstva. Dodao je da je obitelj Fila upravo po programu Duha, čija je najmoćnija sastavnica ljubav, bila sposobna othrvati se sebičnim programima koji uglavnom vladaju današnjim društvom i razaraju život, te se opredijelila za osmo dijete. Poželio je svima blagoslovljeno došašće, napose obitelji Fila po onome što k njima

ko groba. Čestitao je obitelji Šošarić koja je rođenjem petog djeteta posvjedočila da se opredijelila za Božju budućnost.

dolazi s osmim djetetom, odjevenim u krštenju snagom Isusova Duha.

Krštenje šestog djeteta u crničkoj obitelji Karlen

Na Četvrtu nedjelju došašća, 18. prosinca biskup Antun Škvorčević predvodio je središnje euharistijsko slavlje u župnoj crkvi sv. Petra Apostola u Cerniku tijekom kojega je krstio Karla, šesto dijete Dragana Samuela i Vidosave Karlen. Dobrodošlicu mu je izrazio župnik i gvardijan fra Josip Vučević. Biskup je zahvalio na pozdravu te istaknuo kako je Božić djeteta u jaslicama znak Božje blizine i izazov jer Bog putem jednog ljudskog rođenja u Betlehemu izvodi najveći događaj – otkrivenje čovjeka raljama smrti. Dodao je kako je danas šesto dijete koje su roditelji Karlen donijeli na krštenje, znak i izazov Božje budućnosti u Hrvatskoj, podsjetivši da Hrvatska nema druge budućnosti nego u punim kolijevkama. Kazao je da će ljubav koja je progovorila u jaslicama po krštenju zahvatiti maloga Karla i uvesti ga u Isusovu sudbinu.

U homiliji biskup je istaknuo kako se kod nas nizak broj novih rođenja redovito obrazlaže skro-

mnim ekonomskim stanjem, istaknuvši da to nije uvjerljivo jer statistike kažu da u zemljama većeg blagostanja ima manje spremnosti u braku za žrtvu i primanje brojne djece. Istaknuo je kako pitanje života ovisi prvenstveno o ljubavi i spremnosti na žrtvu. Kazao je da nas na to ovoga Božića podsjeća i krhkost malog djeteta u siromašnoj betlehemske štali koja svjedoči kako nas je Bog putem trpljenja, žrtvom svoje ljubavi oteo od sudbine koju nam dodjeljuje sebičnost. Kad netko djeluje iz te vjerske svijesti, ne boji se života. Biskup je pozvao nazočne da mole za život u Hrvatskoj, da Bog raspoloži srca mladih ljudi te se odvažte učiti u braku te, povezani s Bogom, žive ljubav i žrtvu koja ih ispunjava i daje smisao. Zahvalio je vjernicima na svemu onome što čine za obitelji i roditelje koji vole život i pozvao da im iskazuju poštovanje i ako je potrebno i pomoć.

Na kraju euharistijskog slavlja biskup je uputio čestitku roditeljima za krsno preporođenog Karla,

na žrtvi i ljubavi kojom su ga prihvatili i vjeri kojom će ga odgajati.

Učimo mlade kako pokazati djelotvornu ljubav pomažući potrebitima

Piše: Krunoslav Siroglavić

Mladi župe sv. Terezije Avilske iz Požege u suradnji s *Molitvenom zajednicom Srce Marijino* organizirali su dvije akcije pod nazivom „Isus u pješačkoj“ u okviru pripreme za ovogodišnji humanitarni koncert „Božić u nama“. Program se održavao kroz dvije subote u došašću u prijepodnevnom vremenu od 10 do 12.30 sati. Mladi katedralne župe i zbor mladih Risus donijeli su svoje instrumente te svirali i pjevali adventske i ostale duhovne pjesme i na taj način učinili Isusa prisutnim u tom dijelu šetališne zone. U sklopu prve akcije koja se održala 3. prosinca na dva štanda ponudili su prodaju palačinki, kuhanog vina, kolača, čaja, šiba s porukama iz evanđelja i paketa za sv. Nikolu, a prolaznici su se mogli zaustaviti i počastiti.

Druga je akcija provedena 17. prosinca u isto vrijeme. Organizatorima su se ovaj puta priključili i članovi molitvene zajednice *S Marijom za Život*. Oni su pak ispekli kolače i stavili ih u pakete, donijeli i druge prehrambene proizvode te napose svojom susretljivošću ponudili prolaznicima okrjepu na niskoj temperaturi toga dana. Akciji su se također pridružili i članovi nekadašnjeg požeškog benda *Slijepi putnici* na čelu s Marijom Kovačevićem koji su donirali svoje CD-e i DVD-e u ovu humanitarnu svrhu. U radosnom adventskom duhu lijepo se pjevalo, molilo i družilo, a prodavale su se i ulaznice za koncert „Božić u nama“ uz reklamni okvir s kojim su se prolaznici fotografirali. Ovom humanitarnom akcijom „Isus u pješačkoj zoni“ u dvije subote skupljeno je 8.500 kuna koje će biti pridodate ostalim priložima skupljenim u pripremi navedenog koncerta.

Sredstva od ove akcije, kao i od prodaja ulaznica od koncerta „Božić u nama“, koji također organiziraju mladi župe sv. Terezije Avilske i Caritas požeške biskupije, namijenjena su obitelji Mirjane Janković, samohrane majke troje maloljetne djece iz Šeovaca koji žive u lošim stambenim i životnim uvjetima. Prvi je cilj omogućiti im normalniji život osiguravajući pritom osnovne higijenske i ostale potrebe onima kojima je najpotrebnije, a to su djeca. Drugi cilj, možda onaj još

važniji u današnjem svijetu, jest otvoriti mladima prostor za karitativno djelovanje i omogućujući im korištenje svojih talenata i sposobnosti kako bi, pomažući čovjeku u potrebi, pomogli, zapravo, Isusu. „Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!“ (Mt 25,40)

Povodom 20 godina djelovanja Hrvatske katoličke udruge medicinskih sestara u Požeškoj biskupiji Izdali prvi nosač zvuka pod nazivom »Mariji s ljubavlju«

i međusobno povezivanje članova Udruge te rasterećenje od stresa koji medicinske sestre svakodnevno proživljavaju u svom zvanju. Uz to veliki motiv je bila potreba za liturgijskim pjevanjem na misnim slavljima u požeškoj bolnici. U zboru trenutno djeluje dvadesetak članova. Prva voditeljica bila je Ivanka Pečur dok posljednjih desetak godina zbor vodi Tomislav Jurić.

Pjevački zbor medicinskih sestara uzeo je ime „Immaculata“ (Bezgrješna) po zaštitnici Udruge. Ideja za osnivanjem zbora došla je na prvom hodočašću koje je Udruga organizirala za svoje članove u svetišće Majke Božje Bistričke. U proteklih devetnaest godina Pjevački zbor ostvario je stotinjak nastupa na duhovnim i strukovnim događanjima diljem Hrvatske - objasnila je predsjednica Ilić.

Na njihovom prvom CD-u koji je posvećen Mariji nalaze se marijanske pjesme koje je predstavio zborovođa i orguljaš Tomislav Jurić. O zahtjevnosti snimanja govorio je Zvezdan Marjanović. U ime požeškog biskupa članice zbora i druge prisutne pozdravio je generalni vikar Požeške biskupije Josip Krpeljević zahvalivši im na njihovom služenju i djelovanju kroz Udrugu.

Predstavljanje CD-a imalo je i humanitarni karakter jer će se prikupljena sredstva

od prodaje donirati katoličkoj bolnici u gradiću Ngaoundere u Kamerunu (Afrika) koju vode sestre uršulinke i to za liječenje djece oboljele od zaraznih bolesti. O liječenju u

Kamerunu i o zdravstvenim problemima s kojima se tamo susreću liječnici govorio je vlč. Karlo Prpić koji je kao misionar tamo djelovao 27 godina.

Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara u Požeškoj biskupiji povodom 20. obljetnice svoga djelovanja predstavila je 9. prosinca u Dvorani sv. Terezije Avilske u Požegi prvi nosač zvuka Pjevačkog zbora medicinskih sestara „Immaculata“ pod nazivom „Mariji s ljubavlju“.

Pjevački zbor medicinskih sestara prvi je takav zbor u Hrvatskoj. Osnovan je 1997. godine u požeškoj bolnici, a osnovala ga je Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara u Požeškoj biskupiji. Motivi za njegovo osnivanje, kako je na predstavljanju CD-a istaknula Mira Ilić, predsjednica HKUMST (PB), bili su druženje